

RUDAR

GLASILO KOLEKTIVA RUDARSKO-ELEKTROENERGETSKEGA KOMBINATA
FRANC LESKOŠEK-LUKA, TITOVO VELENJE

LETO XXIII

PETEK, 30. JUNIJ 1989

ŠTEVILKA 3

Celje - skladišče

D-Per
65/1989

5000013543,3

COBISS o

OSREDNJA KUV. CELJE

Lojze Ojsteršek: Med stojkami

Rafko Berločnik, predsednik
poslovnega odbora našega kombinata

**Letos je 3. julij, dan rudarjev,
ki smo ga izbrali za naš skupni praznik
ob ustanovitvi našega kombinata,
v letu njegove 15-letnice**

Takrat, v letu 1974, je prevladalo spoznanje, da je za racionalnejše izkoriščanje energetskih potencialov našega bazena in za njegov skladnejši razvoj treba dopolniti tudi organizacijo.

Vzpostavljena je bila tesnejša povezava med rudnikom in elektrarno, ob vključevanju drugih bolj ali manj povezanih dejavnosti z energetiko.

Upravljalstvo je bilo tak skupek različnih dejavnosti na dolgi rok nemogoče obvladati iz enega središča, in spodbuda za podjetnost delov tega skupka je bila premajhna. V letu 1978 je zato nastala sestavljena organizacija združenega dela z delovnimi organizacijami.

Oblika organiziranosti je z manjšimi spremembami enaka še danes.

Kljub nizu težav in tudi slabosti je bilo v teh petnajstih letih zaradi delovne zagrizenosti zaposlenih delavcev v našem kombinatu in njihove povezanosti z njim vendarle precej napravljenega. A inflacija je izmaličila vrednostne podatke o tem. Naj zato prikažem nekatere dosežke opisno in količinsko!

Število zaposlenih delavcev je naraslo z 4 500 na 7 900; pri tem je pomembno, da se je izobrazbena struktura zaposlenih delavcev v teh petnajstih letih precej izboljšala, saj se nam je delež delavcev z višjo in visoko izobrazbo

Naprej na drugi strani!

Vsem delavcem in upokojencem SOZD REK Franc Leskošek Luka - Titovo Velenje, še posebej pa aktivnim in upokojenim rudarjem in delavcem, ki praznujejo delovne jubileje,

ob 3. juliju

iskreno čestitamo

in želimo mnogo sreče.

Družbenopolitične organizacije in samoupravni organi sestavljene organizacije

Iz programa poletnih prireditev pri kulturnem centru IVAN NAPOTNIK

Danes, v petek, 30. junija, ob 20. uri na ploščadi pred velenjskim domom kulture

PESNIKI IN PISATELJI VAM - literarni večer za sklep bralne akcije delavcev Gorenja

V sredo, 5. julija, ob 20.30 v atriju velenjskega gradu

PAGANINIJEV VEČER

Na njem bodo violinist Tomaž Lorenz, violončelistka Ajda Zupančič in kitarist Jerko Novak igrali dela italijanskega skladatelja Nicola Paganinija.

V petek, 7. julija, ob 20.30 na ploščadi pred Namom

ŽABE

Nastop celjskega plesno-zabavnega ansambla ŽABE z gosti

V soboto, 8. julija, ob 20.30 v atriju velenjskega gradu

KONCERT harmonikarja Franca Žiberta

Igral bo dela Couperina, Scarlattija, Šivica, Hocokava, Ivanovića in Schmidta.

V ponedeljek, 10. julija, obisk poletnega gledališča Križanke v Ljubljani

Na sporedu bo znano glasbeno delo Vyja Higginsena in Kena Wydroa MAMA, I WANT TO SING v izvedbi ansambla Gospel musical iz New Yorka.

O prijavljanju za udeležbo pri obisku se pozanimajte v velenjskem domu kulture (telefon 854-747 ali 853-574).

V petek, 14. julija, ob 19.30 na ploščadi pred Namom

koncert VIRTUOZOV NA CITRAH v počastitev 90-letnice rojstva Božidarja Jakca

Nastopili bodo: Miha Dovžan, Miran Kozole, Karli Gradišnik, Cita Galič, Tomaž Plahutnik, Rado Kokalj, Viktor Poplaz, Ivan Čujež in še drugi, program pa bo povezovala Majda Završnik.

Ob isti uri bo v mali galeriji Name tudi odprtje razstave likovnih del Božidarja Jakca.

V soboto, 15. julija, ob 20.30 v atriju velenjskega gradu

nastop šansonjerke Vite MAVRIČ

V petek, 21. julija, ob 20.30

v atriju velenjske Kavarne-slaščičarne

OD NARODNE DO OPERNE MELODIJE - nastop sopranistke Veronike Mihelič, basista Aleksandra Kovača, pianista Andreja Zupančiča ter Mojce Zupančič kot povezovalke programa in pesnice

ISKRICA

Če začnemo prepir med preteklostjo in sedanostjo, bomo kmalu uvideli, da smo zgbili bodočnost. /Churchill/

Diplomirani ekonomist Rafko BERLOČNIK: "Zadovoljstvo po uspešnem delu je dobrina, ki nam je nobeden ne more vzeti."

s povečanjem z 2,3 na 5,1 % več kot podvojil, relativno pa se je zmanjšalo število polkvalificiranih in nekvalificiranih delavcev (za 5 %).

Zmogljivosti za proizvodnjo električne energije so se povečale s 410 na 745 MW.

Proizvodnja premoga se je dvignila s 3,9 na 4,7 milijona ton na leto, hkrati pa sta se povečali humanizacija in varnost dela v njej.

ESO je prestavljen na novo lokacijo.

SIPAK je postal pomemben proizvajalec sistemov pakiranja.

APS se je razširil z avtomobilskimi servisi in pralnico.

Tiskarna je dobila halo in moderizira proizvodnjo.

Posodobili smo počitniške kapacitete v Crikvenici in Fiesi in še marsikaj bi lahko naštel.

Res je, da je zadovoljstvo po uspeš-

nem delu dobrina, ki nam je nobeden ne more vzeti, toda pogubna utegne postati, če preraste v samozadovoljstvo. Za to pa nimamo vzroka. Nagel razvoj je povzročil tudi težave. Ena od teh je ekološka problematika. Z vsemi silami si prizadevamo in si bomo prizadevali za njeno razrešitev.

Poleg drugih ne gre zanemariti tudi potreb po nenehni prizadevanjih za izboljšanje poslovanja in prilagajanje organizacije tem potrebam v kombinatu in celem slovenskem prostoru.

Analize kažejo, da je za stabilnost, pa tudi racionalnost poslovanja in razvoja energetskega dela, nujna tesna povezanost med proizvodnjo premoga in električne energije oziroma da je treba prek električne energije iz naše doline "prodajati" tudi premog.

Taka povezava je pri nizkokaloričnih premogih v svetu pravilo.

Pa pustimo za trenutek ob strani težave in naloge in se posvetimo bližajočemu se prazniku.

Čestitam Vam za praznik in Vam v imenu poslovodnega odbora in v svojem imenu želim kar najbolj sproščeno in lepo praznovanje!

Franč Avberšek,
predsednik poslovodnega odbora DO RLV

TOVARIŠI RUDARJI,
DRAGI SODELAVCI!

Le še nekaj dni nas loči od naše praznika, dneva rudarjev, dneva, ko nas večina za trenutek pozabi na vsakodnevne delovne obveze in so nam misli, bolj kot običajno, usmerjene v naš rudarski stan, k družini in prijateljem, pa tudi k novim sodelavcem; to je k fantom, ki bodo skladno z našo dolgoletno tradicijo 3. julija dokončno "skočili" v rudarski stan. Tu, ravno ob tem, ko mislim na novince, ki bodo čez nekaj dni postali člani našega kolektiva, pa se mi nehoti postavi

RUDAR - INFORMATOR, glasilo kolektiva sestavljene organizacije REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje

Za izdajanje glasila skrbi uredniški odbor. Odbor sestavljata:

- delegacija samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij: Peter Rezman (RLV - J. mehanizacija) - namestnik Ivan Krejan (RLV - J. mehanizacija), Jože Kotnik (RLV - J. Pesje) - namestnik Polde Rober (RLV - J. Skalo), TE Šoštanj Zinka Moškon (namestnica Jelka Kosar), ESO - Alojz Iršič (namestnica Nada Fedran), SIPAK - Tatjana Knez (namestnik Roman Rebernik), APS - Franc Krajnc (namestnik Branko Sobočan), Tiskarna - Marija Boruta, Družbeni standard - Jože Mirtič (namestnica Dragica Pohar), Zavarovanje - Anton Krajnc, DSSS SOZD REK - Peter Klemenšek (namestnica Tanja Goljar);
- delegacija delavcev in njihovih stalnih sodelavcev pri glasilu: Konstantin Kuzmin (KPO SOZD REK - odgovorni urednik), Rafael Batič (DSSS SOZD REK - glavni in tehnični urednik), Diana Janežič (DSSS SOZD REK - novinarka reporterka), Draga Lipuš (DSSS SOZD REK - novinarka lektorica), Suzana Zupan (DSSS SOZD REK - tajnica in stavka glasila), Irena Seme - Tirnančič (referentka za informiranje v TE Šoštanj) ter predstavnik OK SZDL Velenje Ljubiša Savovič.

Predsednik uredniškega odbora: Jože Kotnik • Naslov uredništva: Titovo Velenje - Rudarska 6 (II. nadstropje, soba 23 - telefon 855 231, interno 260)

Tiska DO Tiskarna REK Franc Leskošek-Luka, Titovo Velenje (Titovo Velenje - Štrbenkova 6, telefon 855 521, interno 301) • Glasilo prejema vsi člani kolektiva brezplačno • Izhaja po potrebi • Naklada 6 500 izvodov

Diplomirani inženir rudarstva Franc Avberšek: "O dobrem vsakodnevnem delu moramo razmišljati dolgoročno, kar pomeni, da ne smemo ostati le znotraj plotu naše delovne organizacije."

dvoje vprašanj: kakšni so novinci in kakšen bo njihov in naš jutri?

Kakšni so novinci, bomo kmalu videli, saj bodo postali naši sodelavci, kakšen pa bo naš in njihov jutri, pa je vprašanje, na katerega je precej težje odgovoriti.

Ni in ne bo nam lahko, tako kot ni in ne bo lahko nikomur, ki bo pripravljen prispevati svoj delež k rešitvi iz težav, v katerih se je znašlo naše gospodarstvo, katerega del smo tudi mi, rudarji. Lahko le z zadovoljstvom ugotovimo, da smo z dosedanjim večletnim trudom in strokovnim delom zgradili močne temelje, na katerih

bomo gradili naprej.

- Kontinuiteta proizvodnje,
- večja varnost in humanizacija težkih fizičnih del,
- rešitev ekoloških problemov in
- večja poslovna uspešnost

so naše usmeritve, naš jasni kaži-pot v prihodnost.

V dobrem DELU, skrbi za ČLO-VEKA in stalnem pridobivanju novih znanj vidimo uresničitev svojih ciljev. Vsi v kolektivu še prav gotovo niso spoznali nujnosti doseganja ciljev, ki smo si jih zastavili. Zato je pred nami vsemi še veliko dela. Prepričan pa sem, da nas je veliko več, vedno več tistih, ki smo spoznali resnost stanja razmer, v katerem so tudi naše možnosti, da svoje težave premagamo. Le tako bomo pomagali premagati krizo, v kateri se je znašla naša družba.

Sprejeti moramo izziv trga in s še večjo poslovno uspešnostjo, kot je sedanja, ponuditi potrošnikom energijo po konkurenčni ceni. V tej bitki bodo preživeli le najboljši in mi moramo biti med njimi. To bomo dosegli z več znanja, ob še boljšem izkoristku delovnih strojev in materialnih sredstev, ter z varnejšim in humanejšim delom. Narediti pa moramo tudi največ, kar je v naših močeh, da bomo skupaj z elektrarno, ob pomoči celotne družbe, čimprej rešili ekološke probleme, ki jih povzročamo s pridobivanjem energije v naši dolini. Rešitev teh problemov je osnovni pogoj za kontinuiteto naše proizvodnje na sedanjem nivoju.

Imamo kadre in sredstva, pa tudi že grobe analize naših rezultatov kažejo, da naši cilji niso nerealni. Imeti pa bomo morali veliko volje in

čutiti še večjo pripadnost kolektivu, kot jo čutimo danes. Le če bomo osem ur na dan in še več čutili, žive-li in delali za svoj kolektiv, sem prepričan, da bomo uspešni. Naši dobri rezultati pa bodo tudi največja podpora in prispevek k uresničitvi ekonomskega programa, ki ga je zastavila naša vlada.

Ob dobrem vsakodnevnom delu moramo razmišljati dolgoročno, kar pomeni, da ne smemo ostati le znotraj plotu naše delovne organizacije. Tudi skrbi za podobo našega kraja, naše doline, pa racionalnih vlaganj v kulturo, šolstvo, zdravstvo, znanost itd. ne smemo čutiti kot breme, ampak kot naložbo za naš boljši jutri.

Moja želja ob našem prazniku je, da bi bilo čimveč naših ciljev uresničeni, saj bo to pomenilo tudi izboljšanje položaja rudarjev v naši družbi. Nihče nam ne bo nič podaril.

Mladim rudarjem, ki bodo kmalu prišli v naše vrste, lahko, tako kot sebi, ponudimo le delo in možnost, da se z dobrim in strokovnim delom izkažejo v bitki za delovno mesto in v bitki za večjo uspešnost naše delovne organizacije.

Vsa naša dosedanja srečanja ob dnevu rudarjev, pa tudi gre za kulturne in športne prireditve v počastitev praznika ali pa za parado in "skok čez kožo", so bila vedno vesela, prisrčna in radostna, in moja želja je, da bi bila takšna tudi letos.

Tudi z obiskom prireditev v počastitev našega praznika in udeležbo na njegovi osrednji proslavi na kotalkališču bomo izrazili pripadnost svojemu kolektivu. Zato se naših prazničnih prireditev udeležimo v čim večjem številu.

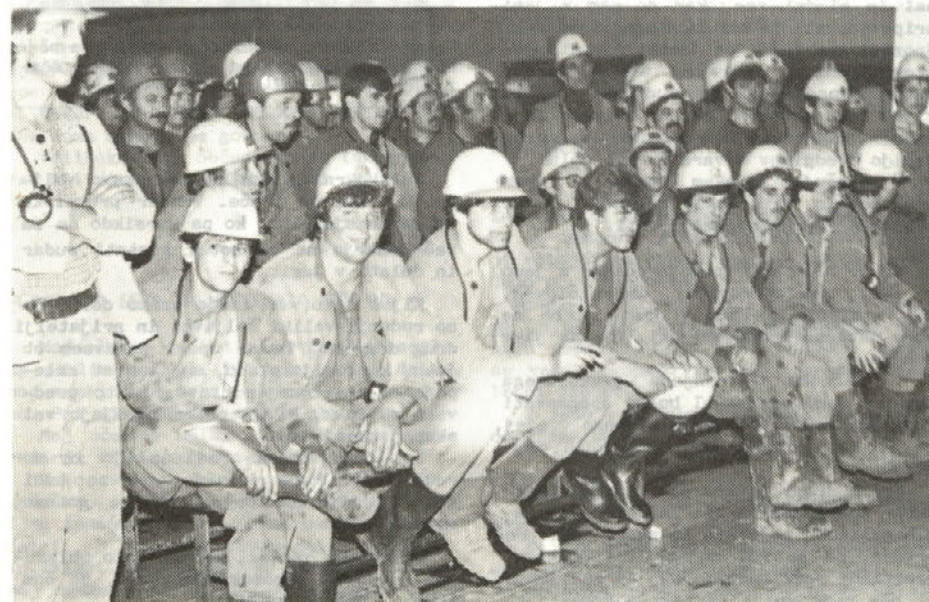
Bodimo ponosni na svoj rudarski stan in na svoj kolektiv. Izkoristimo naš praznik za sprostitve in počitek ter nabiranje moči in volje za nove delovne uspehe, predvsem pa za prijetno druženje s prijatelji, sodelavci, pa tudi z upokojenci.

V imenu vodstva poslovanja in v svojem imenu vsem sedanjim in bivšim članom našega kolektiva pa tudi vsem drugim delavcem kombinata, s katerimi skupaj praznujemo, ob prazniku iskreno čestitam in jim želim prijetno praznovanje, pa da bi med nami tudi v bodoče bili vsaj tako dobri medsebojni odnosi, kot so bili doslej.

Srečno!

REKLI SO ...

Vedrost in veselost sta sonce, pod katerim vse uspeva. /Jean Paul/
Življenje brez veselja je kot oljenka brez olja. /Angleška modrost/

Med pevskim, recitatorskim in plesnim nastopom osnovnošolcev iz Pesja ob odprtju razstave likovnih del učencev iz osnovnih šol v naši občini v škalski "prezivnici" pred 3. julijem predani

Učenci iz šol v naši občini za naš praznik 3. julij, dan rudarjev

Utrinki iz zloglasnega drugega razreda srednje tehnične rudarske šole

Nekega dne je v našo šolo prispel razpis, ki je vabil učence, naj prispevajo svoja razmišljanja, opise in poročila za rudarsko glasilo.

Sošolec je med odmorom poskušal prebrati dobljeni razpis, pa ga nihče ni poslušal. Med učenci namreč proti koncu šolskega leta vlada bojno razpoloženje. Mogoče je tega kriva historija v tem času pouka, mogoče prihajajoče poletje, morda pa tudi splošna družbena zmeda. Zato se je sošolec raje udeležil obmetovanja s šolskimi pripomočki, kot da bi poizkušal zmanjšati glasnost v razredu. Poraba kred in gob ter obraba miz in stolov v razredu v takšnih trenutkih bliskovito naraste.

Drugo poizkusno branje razpisa je bilo pri uri slovenskega jezika, kar je bilo za nas precej ugodno. Kajti obetalo se nam je najmanj dvajset minut zabave.

Kot vse poštene koristoljubne ljudi nas je seveda najbolj zanimala razpisana nagrada za sodelovanje, ki pa je bila na našo (ne)srečo le knjiga. Začetno navdušenje v razredu je zaradi tega splahnelo na minimum. Kdo pa ima v današnjih časih še čas za branje knjig?! In tudi brisanje prahu ni tako enostavno, če knjigo zabrišeš na najvišjo polico ...

Nekaterim lepotečem našega razreda pa je najbolj ugajalo to, da naj bi se po razpisu poleg objavljenih prispevkov pojavile še slike njihovih avtorjev. Toda ko naj bi se odločili, kdo bo prispevek napisal, se je krog kandidatov za sodelovanje s prispevkom zmanjšal in ostali so le trije učenci, ki so se odločili, da bi se kar izplačalo sodelovati; če že ne zaradi knjige, pa vsaj zaradi obljubljenih dobrih ocen ... Grebatorji!

Janja Košica

Ponosen sem na to, da bom rudar ...

Sem učenec drugega razreda srednje tehnične rudarske šole v Titovem Velenju.

Ko smo se učenci v zadnjem razredu osemletke morali dokončno odločiti, kaj bo kdo postal v življenju, sem tudi jaz bil v dilemi, za kateri poklic naj se odločim.

K odločitvi za rudarski poklic me je privedlo to, da ima skoraj vsak učenec s končano rudarsko šolo zagotovljeno delo, delno pa radovednost, kakšen je v resnici poklic rudarja.

Rudarje so vedno prikazovali kot gurače, delavce, ki opravljajo težko fizično delo, ki pa jih veže trdno prijateljstvo. Zato sem tudi jaz hotel preizkusiti, koliko je v tem resnice, in počasi to resnico tudi odkrivam.

Učenci naše šole opravljamo praktični pouk in proizvodno delo v jami Škale, in to v okviru temeljne organizacije RLV Izobraževanje.

Pri praktičnem pouku nas vodijo mojstri. To so izkušeni rudarji, ki jih veseli delo z mladino - in jih tudi mora veseliti, saj učenci zelo pogosto preizkušamo njihovo potrpežljivost.

V jami lahko praktični pouk opravlja vsak učenec rudarske šole, ki je štipendist RLV in star najmanj 16 let, mlajši učenci za rudarski poklic pa ga opravljajo zunaj.

Vsak učenec naj bi pred odhodom v jamo prebil nekaj časa v rudarskem učnem prostoru pri RLV.

V rudarskem učnem prostoru dobimo učenci osnovno znanje o delu v jami, strojih, delovnih razmerah in nevarnostih v jami.

Za praktični pouk nam dodelijo mojstre in pri njih delamo po dva meseca.

Učenci za rudarski poklic do V. stopnje zahtevnosti imajo praktični pouk dvakrat na teden, učenci za poklic rudarskega tehnika pa enkrat.

Mojstri nas pri pouku navajajo na različna rudarska dela, tako da učenci pridobimo bogato predstavo o rudarstvu.

Poleg praktičnega pouka v jami pa imamo učenci naše šole praktični pouk tudi v peskokopu v Paki. Kar je tudi potrebno, saj ni nikjer rečeno, da se bomo po končanem šolanju vsi zaposlili v jami.

Zaradi odločitve za rudarski poklic so me nekateri strašili, kako je ta poklic nevaren in da oni nikdar ne bi odšli delat "tja dol".

Tudi mene so pred prvim ogledom jame spreletavali različni občutki. Odkrito naj priznam, da me je bilo tudi malo strah, ko sem se prvič spuščal z dvigalom po rudniškem jašku navzdol. A ko smo potem spodaj pristali, se mi je odprl čisto nov svet, in strah me je popolnoma minil.

Res, z velikim zanimanjem sem poslušal in gledal vse, kar so nam v jami pripovedovali in kazali starejši rudarji. Spoznal sem tudi, da jamski rov ni prostor, kjer te lahko na vsakem koraku ubije. Vendar pa je rudarski poklic kljub temu nevaren, saj na delavce prežijo v jami mnoge nevarnosti, če se ne držijo predpisov o varstvu pri delu.

V letošnjem šolskem letu se je v jami poškodovalo tudi nekaj učencev, in to predvsem zaradi nepazljivosti.

Ko je bilo moje prvo srečanje z jamo za mano, sem spredvidel, da si človek, ki še nikoli ni bil v jami, sploh ne more natančno predstavljati, kakšna jama res je.

V začetku letošnjega praktičnega pouka v jami sem začel bolj spoznavati tudi proces pridobivanja premoga v njej, in to po zaslugi naših odličnih mojstrov.

Sploh sem v okviru praktičnega rudarskega pouka doslej bil zaposlen pri samih odličnih mojstrih in skoraj sem pričrnan, da so vsi mojstri za rudarski praktični pouk takšni. Saj to so ljudje, ki nam rade volje razložijo stvari, ki nas zanimajo, in znajo ceniti, če se mi učenci do njih obnašamo korektno.

Všeč jim je, če smo iznajdljivi in

opravimo delo brez nenehnega opominjanja. V začetku smo resda imeli vsi nekaj težav pri razumevanju izrazov, ki jih rudarji uporabljajo za razna orodja, material in delovne postopke, a sčasoma smo njihovo izrazoslovje spoznali.

Premogovnik v Velenju je zelo mehaničan, saj je eden naj sodobnejših v Jugoslaviji in v celi Evropi. Velenjski rudarji namreč uporabljajo vedno več strojev in si tako olajšujejo pridobivanje premoga. Kljub temu pa je v velenjskem rudniku še vedno treba opravljati tudi težka fizična dela. Taka dela pa pogosto škodujejo zdravju delavcev. Veliko rudarjev ima, recimo, težave s hrbtenico, to pa zaradi dvigovanja težkih bremen. A kljub temu naš rudar že dolgo ni več mož le s svetilko v eni in krampom v drugi roki, pa čeprav je še vedno simbol delavca, ki opravlja težka fizična dela.

Franci CEVZAR: "Odkrito naj priznam, da me je bilo tudi malo strah, ko sem se prvič spuščal z dvigalom po rudniškem jašku navzdol."

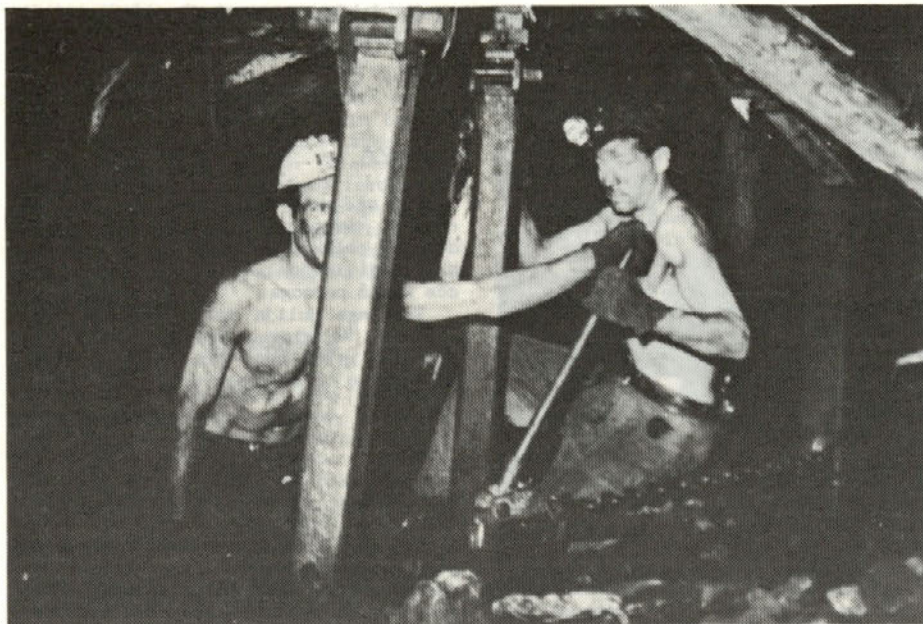
Velikokrat slišim očitek, kako velike so rudarske plače. Vendar prevelike že ne morejo biti, ko pa marsikdo še za več denarja ne bi hotel postati rudar in delati v jami.

Kljub temu, da imajo težko delo, pa so rudarji veliki šaljivci in prijatelji drug drugemu. To se opazi predvsem ob dnehu, ko dobijo plačo, saj takrat sklepajo najrazličnejše stave, in to predvsem za pivo, ki ga potem popijejo vsi skupaj zunaj jame.

Za ljudi, ki se radi šaljijo in so radi veseli, pa pravijo, da so tudi dobri ljudje. In to za rudarje gotovo velja.

Če me kdo vpraša, katero šolo obiskujem, vedno s ponosom odgovorim, da bom "knap". Srečno rudarji!

Franci Cevzar, 2. razred
srednje tehnične rudarske šole

Nataša KOROŠEC: "Delo, ki ga je opravljal moj oče, je bilo težaško, vendar ..."

Prispevka iz OŠ bratov Letonje v Smartnem ob Paki

MOJ OČE

Moj oče je zaposlen v delovni organizaciji ESO. Ta delovna organizacija spada v velenjski rudarsko-elektroenergetski kombinat.

Očetov poklic terjaja dokaj zahtevno in odgovorno delo, saj je oddelkovodja. Delo ga vsak dan izmuči, ker ga opravlja skrbno.

Ta poklic opravlja že kar nekaj let. Ko se je zaposlil, je bil brusilec, nato pa je zaradi vestnega dela napredoval.

Delo, ki ga sedaj opravlja, ga zelo veseli, a kljub temu pravi, da bi rad opravljal še kakšno drugo delo.

Kadar dela ne dokonča, ostane v delovni organizaciji dlje. Zgodi se tudi, da pride z dela domov šele ob osmih zvečer. A nikdar ne tarna zaradi tega. Zjutraj pa že mora biti pred šesto uro spet na delu.

Kadar ima kakšen delovni problem, o tem doma nikoli ne govori.

Velikokrat ga občudujem in takšen bi rad bil v svojem poklicu tudi jaz.

Boris Dobnik,
8. b razred

PONOSNA SEM NA SVOJEGA OČETA

Moj oče se je kot mlad fant odločil za poklic rudarja in tako sedaj dela pod zemljo. To delo je težaško in nevarno. Pri njem je treba biti zbran.

Moj oče je delal na čelu, kjer si rudarji zelo pomagajo med seboj.

Delo, ki ga je opravljal, je bilo težaško, vendar se je vsak dan zadovoljen spuščal v rov in tam znova trdo delal. S tovariši si je delil veselje in žalost. Vsi skupaj so bili kot eden, saj drugače ne bi bili kos naravi, ki je vedno kljubovala njihovemu delu pod zemljo.

Domov se je vračal utrujen, a zmeraj dobre volje.

Ponosna sem na svojega očeta rudarja in vedno vesela, ko se vrne domov. Doma mu tudi rada pomagam pri delu.

Nataša Korošec,
8. a razred

Prispevki iz OŠ XIV. divizije v Titovem Velenju

MOJ OČE RUDAR

Moj oče je rudar. Delat hodi v rudnik. Dela ves dan. Po poklicu je rudarski tehnik. To je zelo odgovorno delo. Oče dela v treh izmenah.

Delo v rudniku je zelo težko in nevarno. Tudi moj ata je že bil poškodovan. Želim si, da bi se vračal zdrav domov iz črnega rova.

Aleš Sebanc,
4. razred

MOJ OČE RUDAR

Moj oče je rudar. Delo v rudniku je zelo težko; zaradi vročine, slabega zraka in nevarnih jamskih plinov. Ko rudarji vrtajo, pa morajo paziti, da ne pridejo do talne vode.

Rudniški delavci imajo zaradi nevarnega in težkega dela tudi ugodnosti; dobijo dobro malico, pred odhodom domov se vedno skopajo in imajo precej dolg letni dopust.

V jamo vodi glavni jašek, spodaj pa od njega na vse strani rovi.

V jamo in iz jame se rudarji vozijo z dvigalom.

Naš rudnik je globok okoli šesto metrov.

Mojega očeta je že dvakrat zasul premog, zato ne more več delati v jami. Se pa spominja tistih dni, ko je še delal v njej.

Andrej Kocbek,
6. razred

MOJ OČE

Moj oče dela v rudniku. V garderobi se obleče v rudarsko obleko in potem si nadene še čelado, luč in samoreševalni aparat.

Moj oče vozi vlak v jami. Pri delu si je poškodoval nogo.

Tretjega julija imajo rudarji svoj praznik.

Če je v rudniku požar, ga gasijo z vodo ali peno.

Oče se vozi do rudnika z avtobusom.

Andrej Šipek,
3. razred

MOJ OČE

Moj oče je zaposlen v velenjskem rudniku, v katerem odkopavajo lignit.

V jamah našega rudnika se ne sme kaditi. Delo v rudniku poteka v treh izmenah. Moj oče dela pri velikih strojih. Včasih pazi tudi na dvigalo.

Moj boter pa deli malico. Vsak rudar mora dati za malico blok.

V jami je nevarno. Rudarje lahko zasuje premog.

V jami lahko pride tudi do požarov.

Boštjan Šolinc,
3. razred

MOJ OČE JE RUDAR

Moj oče dela v rudniku. Včasih so rudarji delali ročno in zato je bilo njihovo delo zelo težko in naporno. Sedaj imajo lažje delo, saj jim pri delu pomagajo stroji. Moj oče sestavlja in namešča rudarske stroje. Zato dobro ve, koliko stroji pomagajo rudarjem pri odkopu premoga.

Nekdaj so bili delovni prostori premogovnikov zelo slabo prezračeni in zato je v njih pogosto prihajalo do eksplozij. Sedaj je nevarnost za eksplozije v premogovnikih zelo mala, saj so delovni prostori v njih dobro prezračeni.

Čeprav rudarjem pomagajo stroji, je njihovo delo še vedno težko.

Ponosen sem na očeta, ker dela v rudniku. Če bom zdrav in močan, bi tudi jaz rad delal v rudniku.

Srečno rudarji!

Davorin Vargek,
6. razred

MOJ DEDEK

Moj dedek je delal v rudniku. Sedaj je upokojen in je stalno doma, a večkrat mi pripoveduje o delu v rudniku in rudarjih.

Pri odkopavanju premoga si je nekoč s krampom poškodoval lice in odpeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu šivali obraz.

Ko je iz bolnišnice z obvezo na obrazu prišel domov, se je mama prestrašila, jaz pa sem takrat spal.

Dedek še vedno ima doma čelado in rudarsko luč.

Gregor Lesjak,
3. razred

Vse, kar lahko dosežeš brez truda in dela, nima prave vrednosti. /Addison/

Avtorji prispevkov iz OŠ XIV. divizije

MOJ OČE RUDAR

Moj oče dela v velenjskem rudniku že devetnajsto leto. Ko pride domov je utrujen.

V rudnikih delo ni zdravo. A zdaj ljudem v rudnikih ni treba več nositi polnih košar odkopanega premoga ali rude na hrbtu, kakor so jih morali nekoč. Sedaj imajo za to jamske transporterje.

Ko sem se peljala z avtobusom proti Pesju, sem videla kot hribe velike kupe premoga iz našega rudnika. Moj oče mi je povedal, da je to lignit, najboljši pa da je črni premog. Pa še to mi je povedal, da so stroji, ki jih uporabljajo pri odkopavanju premoga, zelo veliki in zelo težki.

Oče mi je zatrdil, da bo delal v rudniku do upokojitve. Upam, da bo zdržal tako dolgo naporno rudarsko delo.

Edisa Hankič,
6. razred

DELO V RUDNIKU

Delo v rudnikih je naporno. V velenjskem rudniku dela veliko rudarjev. Kadar delajo dopoldne, morajo vstati zelo zgodaj. Za delo pod zemljo morajo imeti čelado, na čeladi svetilko, poleg tega pa tudi napravo, da se rešijo, če vdre v njihov delovni prostor kakšen zadušljiv plin. Delo rudarjev je sploh zelo nevarno. Pri svojem delu morajo paziti tudi, da ne prebijajo kakšne vodne žile.

V rudnikih je bilo nekoč veliko nesreč in skoraj samo ročno delo. Sedaj delajo v njih večinoma s stroji.

V velenjskem rudniku pridobivajo premog, ki se med pridobivanjem zmelje v prah, takšen premog pa potem v glavnem pokuri v termoelektrarnah v Šoštanjju.

V velenjskem rudniku sedaj dela tudi moj stric, 11 let pa je delal v njem tudi moj oče. V rudniku je začel delati že, ko je bil star 18 let, a sedaj dela drugje.

Tudi drugod je delo težko, vendar je v jami še zelo nevarno.

Zaradi odkopavanja premoga se je del naše doline zelo spremenil. Tam, kjer

so nekoč stale hiše, so jezera ali pa zemlja poka in se ugreza.

Premog in elektriko iz naše doline dobivajo vsa mesta v Sloveniji, spremenjen in deloma uničen zaradi pridobivanja tega premoga in elektrike pa je moj kraj.

Katica Razgoršek,
6. razred

RUDAR

Nekoč so nosili premog v koših iz jame, ker še niso poznali transportne mehanizacije. Danes je v premogovnikih že vse mehanizirano. Rudarji imajo poleg tega še možnost, da svoj dopust preživijo ob morju.

V rudniku pa je delo še vedno zelo težko in zanj mora človek biti zdrav in tudi zelo močan.

Delo v premogovnikih je še vedno tudi zelo nevarno, ker lahko v jamo vdrejo zadušljivi in eksplozivni plini in voda ali pa se kje zruši premog.

Med delom imajo rudarji odmor za malico, zelo izdatno. Ko končajo delo, pa se grejo stuširati, preden se opravijo domov.

V rudniku je delal tudi naš sosed, ki pa je zdaj že v pokoju. Delal je takrat, ko je rudarsko delo bilo še izredno težko in slabo plačano.

Klavdija Videčnik,
6. razred

MOJ STARI ATA JE BIL RUDAR

Moj stari ati je delal v rudniku. Ko je prišel z dela v rudniku domov, je bil zelo utrujen. Večkrat mi je pripovedoval, kako težko je delo v rudniku. Nekoč sem šla z njim, da mi je pokazal, kje so nekdanji v Velenju rudarili.

V rudniku je zelo vroče. Moj stari ati je imel veliko nesreč pri delu. Enkrat je moral iti tudi v bolnico. Takrat je delal pri odstreljevanju premo-

ga in si poškodoval nogo. Ko je prišel iz bolnice, je bil dalj časa doma.

Mojca Razgoršek,
4. razred

MOJ OČE

Moj oče dela v rudniku. Po delu se rudarji okopajo. Za delo imajo "črno" delovno obleko. Na glavi imajo čelado. Na čeladi imajo luč. Po poklicu je moj oče kopač premoga.

Tretjega julija imajo rudarji svoj praznik. Na glavno proslavo njihovega praznika gredo tudi jaz, brat in mama. To je zelo lepa proslava.

Muhida Kadrić,
3. razred

MOJ OČE

Moj oče dela v rudniku. Pred delom se v rudniški garderobi preobleče v rudarsko obleko in si potem nadene čelado, zatem pa še naglavno svetilko z akumulatorjem in samoreševalni aparat. Nato gre z drugimi rudarji odkopavati premog.

V rudniku se morajo varovati pred vdori vode in požari. Požare pogasijo z vodo ali posebno peno.

Zjutraj 3. julija, na dan rudarjev, igra v Titovem Velenju rudarska godba.

Sebastijan Hriberšek,
3. razred

Prispevki iz OŠ Gustav Šilih v Titovem Velenju

Grega Flis,
8. c razred

RUDNIK - RUDAR - PREMOG

Rudnik obstaja v naši dolini že zelo dolgo. Poleg Gorenja je gospodarski velikan v naši občini. Od njega je odvisnih mnogo delavcev.

V rudniku je delo zelo naporno. Toda v zadnjih letih je vse bolj avtomatizirano. Zato se v rudniku ne more zaposliti delavec brez ustrezne delovne izobrazbe.

Vsi vemo, da v našem rudniku odkopljejo na leto okrog 5 000 000 ton premoga.

Premog iz našega rudnika ni najboljši kvaliteten. Vendar ga je veliko, pokurijo pa ga večinoma v šoštanjskih termoelektrarnah in nekaj časa se je deponija premoga zanje tudi pridno manjšala.

Včasih se je brez premoga težko živelo, danes pa se tega problema pri nas ne zavedamo več toliko, kot smo se nekdanj. Saj v našem mestu imamo tudi vse ogrevanje urejeno s TE Šoštanj kot centralno toplotno postajo na premog.

Naši rudarji se trudijo, da bi vsi, ki uporabljajo premog, imeli na voljo dovolj premoga. To dokazujejo s tem, da izpolnjujejo svoje proizvodne obveze. A v bodoče naj bi odkop premoga v našem rudniku zaradi zahtev, ki se nanašajo na

varstvo okolja in dragocene obdelovalne zemlje, bil manjši. Torej naj bi se zavzemali, da zaradi odkopavanja premoga ne bi šlo pod vodo še nekaj šoštanja in dragocene zemlje v njegovi okolici in da tako tudi ne bi bilo treba graditi dodatnih nadomestnih stanovanj in celih naselij. Vendar električno energijo iz šoštanjskih termoelektrarn, kjer uporabljajo premog iz našega rudnika, bomo še vedno potrebovali. In tako smo v začaranem krogu, iz katerega se brez veliko zdravega razuma ne bomo rešili.

OBISKALI SMO NOVE PRELOGE

Zjutraj smo se zbrali pred šolo in se potem odpravili k upravni zgradbi REK, kjer nas je čakal avtobus. Z njim smo se odpeljali do rudnika. Tam smo izstopili iz avtobusa, se postavili v vrste in zapeli delavcem iz rudnika, ki so nas pričakali. Nato smo odšli na ogled rudniških poslopij.

Najprej smo šli v "belo" garderobo, nato v "črno" in si pri tem ogledali tudi kopalnico. Zatem smo zavili v "lamparno", kjer smo videli, kam rudarji odlagajo svetilke.

Po ogledu okrepčevalnice smo mimo "prezivnice" šli še v prostor, kjer shranjujejo samoreševalce.

Napotili smo se tudi do rudniškega dvigala in si ga ogledovali ravno takrat, ko je pripeljalo poln voziček železja. Nadalje smo si ogledali prostor, poln železja, ki ga potrebujejo v jami.

Kmalu smo prišli tudi do delavnice, v kateri popravljajo rudniške stroje. Bili smo tudi v strojnici rudniškega dvigala.

Ogledali smo si tudi mizarско delavnico, še prej pa reševalno postajo.

Na koncu so nas pogostili z oro in napolitankami.

Ta dan sem se veliko naučila. Spoznala sem, da je rudarski poklic zanimiv, a tudi nevaren.

Vsakokrat ko gre oče v jamo, se bojim zanj, saj v jami preži nanj toliko nevarnosti.

Irena Petrič,
3. c razred

OBISKALI SMO RUDNIK

10. maja smo imeli naravoslovni dan. Začel se je z našim zborom na šolskem dvorišču. Urška, ki je malo zamudila, je bila vsa živčna. Potem so prišle tovarišice razredničarke in odšli smo proti avtobusu, kjer so nas že čakali sošolci iz Pake in Šentilja.

V avtobusu smo se stiskali drug ob drugega, a smo le srečno prišli do našega cilja - rudnika RUDARSKO-ELEKTRO-ENERGETSKEGA KOMBINATA.

Pred vhomom še ni bilo našega vodnika. Kljub temu smo se postavili v štiri vrste in zapeli nekaj pesmi, veselih in poskočnih. A končno je prišel naš vodnik Oto Gradišnik. Pozdravili smo ga z veselo pesmijo. Nato smo mu razložili, koliko že vemo o rudniku. Tudi vprašanja smo mu postavljali! Cel kup vprašanj! In na vsa je odgovoril tako, da smo ga razumeli.

Na vrsto je prišel ogled rudniških zgradb. Začeli smo z ogledom "bele" in "črne" garderobe. V "beli" garderobi je bil svež zrak. Kaj pa v "črni"? Fej in fuj! Smrdelo je po premogu, da sem skoraj bruhala. Uroš pa je užival v tem smradu! Končno smo prišli v kopalnico, kjer je bil svež zrak. Nadalje smo si ogledali še "lamparno", "prezivnico", okrepčevalnico ...

Tudi dvigalo, s katerim se rudarji odpeljejo v jamo, so nam pokazali. Veliko je - za prevoz 60 rudarjev naenkrat.

Ko smo ekskurzijo končali, smo se odpeljali v šolo.

Zares zanimiv dan je bil to.

Katarina Meža,
3. b razred

Prispevki iz osnovne šole v Pesju

MAMIN OBISK JAME

Nekega dne je stric, ki dela v rudniku, v pogovoru ob kosilu dejal očetu,

da lahko organizira ogled jame v rudniku. Ta pomenek je slišala moja mama in mu z zanimanjem prisluhnila. Potem je vprašala strica, ali lahko tudi ona gre v jamo. Stric ji je odgovoril, da se bo pogovoril z vodjem rudniške službe za varstvo pri delu.

Naslednji dan je stric povedal, da lahko gre v jamo poleg mame tudi moja teta. Obe sta potem nestrpno čakali dan, ko sta si lahko ogledali jamo.

Na dan ogleda jame sta se odpeljali proti rudniku. Tam sta ju pričakala stric in rudniški delavec, ki ju je potem vodil po jami.

Najprej sta odšli v rudniško poslopje, v katerem sta se preoblekli v rudarsko delovno obleko in preobuli v gumijaste škornje ter si na glavo natakneli beli čeladi. Nato sta dobili še naglavni svetilki z akumulatorjema ter samoreševalca.

Mimoidoče rudarje je grabil glasen smeh ob pogledu na tako opremljeni ženski.

Med smehom rudarjev sta potem prišli do rudniškega dvigala in se z njim odpeljali v jamo.

V jami je bilo vse temno in strašno je votalo. Vodnik jima je dajal navodila, kako naj hodita, da se jima prah na tleh ne bo preveč dvigoval.

Hoja za progo se jima je zdelo težka, a zelo zanimiva. Kmalu so prišli do lesenih vrat in za njimi nato do rova, ki je bil zelo nizek. V njem so se med hojo morali plaziti in poleg tega še zelo paziti, da z glavami niso zadevali ob strop. Mama mi je povedala, da ji je v tem rovu luč kar naenkrat ugasnila, a ji jo je stric, ki je tudi bil ves čas z njima, spretno zopet prižgal. Ta dogodek jo je seveda malo prestrašil.

Vendar po njem so prehodili še veliko rovov in videli pri delu dosti rudarjev.

Iz jame sta mama in teta prišli tako črni po obrazu, da se med seboj skoraj nista prepoznali. V kopalnici sta se potem morali skrbno umivati, da sta se umili.

Mama je prišla domov zelo vesela. Očetu je dejala, da samo gledati naokoli po jami ni težko, delati v njenih črnih rovih pa da je zelo zelo težko.

Franci Lemež,
4. razred

STARI OČE PRIPOVEDUJE

Ko sem se zaposlil v jami, sem bil star sedemnajst let. Takrat sem bil vozač. Vsak delovni dan sem moral prepljati trideset "huntov", jamskih vozičkov premoga.

Na odkopu so bili trije stari "knapi", ko sem prvič prišel nanj, in rekli so mi: "Če hočeš biti knap, se moraš naučiti čikati tobak."

In so mi dali tobak in jaz sem porival "hunt" in pojedel tobak, ker nisem znal čikati. Zaradi tega pa sem začel bruhati in sem moral kar naprej hoditi na "kibi" - na vedro za opravljanje potrebe v jami. In ker me ni in ni bilo od tam nazaj, so me prišli iskat in me našli vsega pobruhanega in smrkavega. Zato mi potem niso več ponudili čika.

Velikokrat smo nekoč rudarji ostali tudi brez malice, ker so nam jo pojedle podgane. Potem pa so podganam začeli dvakrat na leto nastavljeni trup. En dan po nastavitvi strupa pa so naredili kontrolo in pobrali poginule podgane ter jih zaradi čistoče in tudi zato, da se

Muhida KADRIĆ: "Tretjega julija imajo rudarji svoj praznik."

smrad ne bi širil po jami, zakopali.

Na začetku smo lahko nosili še alkoholne pijače v jamo. Kmalu pa so to prepovedali. A rudarji smo se znašli tako, da smo si v kanglico za malico nalili žganje in vanj natrosili sadje, da so odgovorni za varnost pri delu mislili, da imamo kompot.

Rudarsko delo je bilo nekdanje zelo težko. Delali smo ročno. Vsak "hunt" smo morali napolniti ročno. Nesreč je bilo veliko, ker nismo imeli nobenih zaščitnih sredstev. Največkrat smo se poškodovali po glavi in nogah. Sedaj pa so rudarji pred temi poškodbami zaščitni s plastičnimi čeladami in posebnimi rudarskimi čevlji.

Malico smo rudarji nekoč tudi imeli slabo, ker smo jo nosili od doma, doma pa smo bili večinoma vsi revni.

Malicali smo sredi dela; navadno smo za malico imeli le kruh in vodo.

V jamo smo se vozili s "šalo", kletko. Ko smo se spravili iz nje, pa smo šli peš v "opave", tedanje odkopne prostore, in potem v njih delali celih osem ur.

Mitja Hrastnik,
4. razred

MOJ BRAT IN NJEGOV PRAKTIČNI POUK V JAMI

Moj brat obiskuje srednjo tehnično rudarsko šolo in ima enkrat na teden praktični pouk v jami. Takrat se obleče v rudarsko obleko in gre v zbirni prostor za rudarje v Škalah, kjer skupinovodja pregleda prisotnost učencev za praktični pouk v jami. V "lamparni" si potem vzame jamsko svetilko z akumulatorjem zanj in samoreševalec. Vzame tudi dve znamkici, od katerih eno obesi na kaveljček, kjer je vzel samoreševalec, drugo pa da skupinovodju, da jo obesi na kontrolno tablo. Nato gre v rudniško dvigalo in se spusti na dno prevažalnega jaška, od tod pa z jamsko sedežnico še globlje v jamo.

V jami dela na mehaniziranem odkopu DOWTY 130 A; to je prvo široko odkopno čelo s samohodnim hidravličnim podporjem angleške znamke dowty na nadmorski višini 130 metrov.

Na tem čelu glavno proizvodno delo opravlja kombajn - rezalni stroj za premog, ki ima boben ali rezalno glavo na ročici.

Globina reza s tem strojem znaša od 50 do 80 cm, hitrost premikanja stroja pa je od 2 do 20 cm/sek.

Po odkopu se kombajn premika z uporabo verige ob transporterju ali pa po zobati letvi, vgrajeni ob transporter, kar je varnejše.

Rezanje premoga s kombajnom poteka v eni ali v obeh smereh, nakladanje pa delno z nakladalno loputo, delno pa kar z rezalnim bobnom, ker ima spiralasto oblikovano vodilo za rezalne nože.

Za delo potrebuje ta stroj meter prostora pred stojkami, njegova moč pa je od 100 do 600 kW.

Brat pride s praktičnega pouka v jami - kljub temu, da se po njem v rudniku stušira - tako utrujen domov, da kmalu po kosilu zaspi.

Veronika Dolar,
3. razred

Domišljija je važnejša od znanja. /Einstein/

Domišljija je začetek ustvarjanja. /Shaw/

Prispevki iz OŠ Veljko Vlahovič v Titovem Velenju

KRATKA ZGODOVINA PREMOGOVNIŠTVA

Petrov očka je rudar. Radovednega dečka je nekega dne odpeljal v premogovnik Velenje.

Pred tako pomembnim obiskom ga je nekotoliko poučil o zgodovini premogovništva. Priznam, tudi meni je s tem ustregel.

Pomislite, samo en meter debel sloj premoga nastaja 2500 do 5000 let!

Prvi premog je nastajal že pred približno 250 milijoni let. Pod mikroskopom je v njem videti ostanke lubja in celo trosov izumrlih dreves.

Večina premoga je globoko v zemlji. Praznoverni rudarji vedo povedati, da se globoko tam doli često prikažejo škratki ali podzemeljski strahovi. Vese-

ni, ko rudarji v manjših skupinah vstopajo v kletko in se spuščajo v jamo. Pozdrav "Srečno" je njihov tradicionalni pozdrav. Z njim si zažele srečo, ko zapuščajo za nekaj ur beli dan in zeleno pokrajino ter se spuste v črno globino.

Zelena in črna je tudi rudarska zastava in rudarska uniforma, ki jo nosijo rudarji ob svečanih priložnostih.

Končno je napočil čas, ko sta se oče in Peter spustila v rudnik.

"Srečno, Peter!"

Tomaž Jagrič,
3. a razred

SREČNO, RUDARJII!

Delo rudarjev poteka v treh izmenah. Na delo prihajajo predčasno, da se pred njim preoblečejo v delovno obleko in vzamejo še drugo potrebno opremo za varno delo v jami.

Pred delom se rudarji zbirajo v "prezivnici" in se pred odhodom v jamo po-

Osnovnošolci iz Pesja so našim rudarjem tudi letos pred 3. julijem pripravili lep kulturni program - v četrtek, 22. junija, v preloški "prezivnici" (na sliki!), dan prej pa v škalski.

le se, ko jih zaslišijo, ker menijo, da je tam veliko premoga. Lačnim škratkom vsak dan nastavijo lonček s hrano, enkrat na leto pa še rdeč suknjič.

Valvasor je zapisal, da je treba v rudnik, globoko pod zemljo, po lestvi. Pa ne samo po lestvi - rudarji so se spuščali v rudnik tudi po vrvi z vozlom, z rudarsko kožo - sede, ter po izklesanih stopnicah.

Rudarska koža je bila dolga leta nepogrešljiv rudarjev pripomoček pri spuščanju po jami. Izdelana je bila iz telečje ali kravje kože v obliki predpasnika. Danes je koža samo še simbol rudarskega stanu. Mladi rudarji jo morajo preskočiti ter se z njo opasati, da jih sprejmejo v rudarski stan.

Danes se rudarji, oblečeni v rudarsko obleko, zberejo pred mogočnim jaškom. Nepogrešljiva je zanje rudarska svetilka. Najprej so uporabljali oljenke, nato karbidne svetilke - v premogovnikih pa varnostne svetilke z mrežico - ter težke akumulatorske svetilke.

"Srečno, srečno!" odmeva z vseh stra-

zdravljajo s "Srečno!"

Preden se spustijo v jamo, vsak odda za vodenje evidence o rudarjih na delu v jami kontrolno znamkico.

Ko prispejo v jamo, se mnogi usedejo v vlak, ki jih odpelje proti njihovim delovnim prostorom.

V jami vsak opravlja delo, ki mu ga naročijo, in se pri njem mora držati varnostnih predpisov, da se živ in zdrav vrne iz jame.

Mitja Pilič,
3. a razred

DELO RUDARJEV

Slovenski rudarji imajo svoj praznik 3. julija.

Velenjski rudarji imajo osrednjo proslavo svojega praznika, s tradicionalnim skokom čez kožo, 3. julija na velenjskem kotalkališču. Za ta skok se zberejo mladi rudarji, ki so končali šolanje, v rudarske vrste pa jih sprejmejo prekaljeni stari rudarji.

Na proslavi 3. julija se rudarji spomnijo tudi svojih delovnih uspehov in težke rudarske preteklosti. Rudarji, ki nastopijo na tej prireditvi, so oblečeni v svečane rudarske uniforme.

Delo rudarjev je težko in nevarno, zato se pozdravljajo s SREČNO!

Pred odhodom v jamo se rudarji preoblečejo v delovne obleke, v jamo pa se odpeljejo z dvigalom, ki se giblje po rudniškem prevažalnem jašku.

Premog prevažajo iz jame s tekočimi trakovi, uporabljajo pa ga večinoma za pridobivanje električne energije.

Rudarji delajo v treh izmenah. Delo rudarja danes ni več tako nevarno, kot je bilo nekdanj, saj v rudnikih posvečajo veliko pozornost varnosti pri delu.

O delu rudarjev mi je pripovedoval stari ata. Z njim se vsako leto udeležim tudi proslave rudarskega praznika 3. julija, na kateri priredijo "skok čez kožo".

Srečno, rudarji!

Primož Vedenik,
3. a razred

SREČNO, RUDARJI!

V davni preteklosti so v Velenju odkrili premog. Industrijsko so ga začeli pridobivati leta 1875. Lastnik rudnika je bil takrat Daniel Lapp.

Med drugo svetovno vojno je bil rudnik v lasti okupatorja.

V velenjskem rudniku pridobivajo premog, ki mu rečemo lignit. Danes v našem rudniku odkopljejo okrog 4 milijone sedemsto tisoč ton premoga na leto.

Preden se rudarji z dvigalom odpeljejo v jamo, si zaželi - SREČNO!

Z odkopov premog odvažajo po tekočih trakovih in ga največ spravijo na prostor, s katerega ga odjemljejo termoelektrarne Šoštanj.

Zaradi odkopavanja premoga bodo pri nas kmalu docela uničeni stara cesta proti Šoštanju ter veliko njiv, hiš, in drugih poslopij.

Termoelektrarne v Šoštanju nam dajejo elektriko, s plini, ki jih izpuščajo, pa uničujejo naše lepo okolje.

PRISPEVAJMO DENAR ZA ČISTILNE NAPRAVE, POSKRIBIMO, DA BO NAŠE OKOLJE ČISTEJŠE!

Tadej Majhen,
3. a razred

RUDARSKI PRAZNIK

Bilo je poletno jutro 3. julija 1984. Sonce je vstajalo nad visokimi hribi in na nebu nisi uzrl niti ene same meglene tančice. Vsi smo bili vznemirjeni zaradi bližajoče se proslave rudarskega praznika. Ati se je že zgodaj oblekel v svečano rudarsko uniformo, mama je bila v službi, midva z bratom in teta Zinka pa smo se prav tako pripravljali na pot do kotalkališča. Jaz sem bila stara štiri leta, moj bratec Matija pa šest. Ko smo se nazajtrkovali, smo odšli na kotalkališče. Tam je bilo veliko ljudi. Nestrno smo pričakovali povorko, ki naj bi vsak čas prikoralala med nas. Od daleč smo že slišali godbo in potem kmalu zagledali četo rudarjev, ki so ponosno stopali na kotalkališče. Rudarji so se posedli po tribunah, godba pa je veselo igrala naprej. Med rudarji smo zagledali tudi atija. Vse je mirno potekalo naprej, dokler se teta Zinka ni zagovorila z znanko, z bratcem pa sva se začela za-

bavati po svoje. Ko smo imeli na skrbi vse drugo, je Matija nenadoma izginil. S teta Zinko sva ga iskali vsepovsod, dokler ga nisva zagledali, kako mirno dirigira rudarskim godbenikom na svečano okrašeni ploščadi. Klicali sva ga, pa se ni zmenil za naju. Problem je razrešil reditelj, ki je Matija odpeljal k atiju na tribuno.

Tinka Žerdin,
3. a razred

Prispevki iz OŠ Anton Aškerc v Titovem Velenju

POSTAL BOM RUDAR

Rudar bom postal,
se v temne rove podal,
bom premog iskal.

Rudnik vzpon bo doživel,
ker novo žilo bom odkril.

Tomaz Pungartnik, 6.c

MOJ OČKA RUDAR

Moj očka je rudar.
Kadar ga ni doma,
vem, da je v jami,
zato me skrbi.

Kadar si očka vzame dopust,
smo srečni vsi
in nič več nas ne skrbi.

Peter Grabner, 6.c

RUDAR

Rudar vsak dan v rudnik
hiti,
tam dela in dela do
pozne noči.

Dela čez glavo
ima,
zato vse žuljave
roke ima.

A kadar rudarjev na delo
ni,
takrat vse delo
stoji.

Alenka Ring, 6.c

Vsako jutro moj očka na
delo hiti,
v jamo črno, vso zaprašeno.

On stroje popravlja,
jih tudi sestavlja,
a če mu delo od rok ne gre,
se jezji,
da po jami njegov glas doni.

Urška Ernecl, 6.c

Zjutraj, ko ura zazvoni,
moj dedek v rudnik hiti.

Na roki ima žulje tri,
saj ves dan težak kramp vihti.

Katja Drobež, 6.c

Zjutraj zarana vstaja
in na težko delo odhaja.

Ko pride na delovno mesto,
jih pride zraven še dvesto.

Z dvigalom vstopi v mrak,
prižge svojo lučko
in urno kot mravlja
nam premog pripravlja,
da boljži bo jutri vseh nas.

Alan Asić, 6.c

Šoštanjski energetiki so se srečali z energetiki iz Zagreba

Udeleženci tega srečanja so bili tudi - od leve proti desni: Rastko Močnik, predsednik Zveze društev energetike Slovenije, Jasna Kecur, bivša predsednica društva zagrebških energetikov, Franc Rogan, predsednik Društva energetikov Šoštanj, in Dragan Cindrić, namestnik predsednika društva zagrebških energetikov.

Šoštanjski energetiki so že dolga leta pobrateni z zagrebškimi. Z njimi vzdržujejo prijateljske stike in sodelujejo na energetske in drugih področjih. Med vsestranske oblike tega sodelovanja in medsebojnega spoznavanja spada tudi njihovo vsakoletno srečanje; eno leto v Šoštanju, drugo leto pa v Zagrebu ...

Tako so v soboto, 3. junija, na povabilo šoštanjskih energetikov prispeli k njim na obisk člani izvršnega odbora Društva energetičara zagrebške regije, kakor se uradno imenuje društvo zagrebških energetikov.

Goste iz zagrebške regije so ob njihovem prihodu Šoštanjčani prisrčno sprejeli in pozdravili pred upravno zgradbo TE Šoštanj in jih potem seznanili še s programom srečanja. Šoštanjčane pa je v imenu zagrebških energetikov pozdravila bivša predsednica njihovega društva inž. Jasna Kecur in ob tem opravičila odsotnost sedanjega predsednika njihovega društva Djura Cingella; rekla je, da na srečanje ni mogel priti zaradi nenadne obolenosti.

Dobrodolice gostiteljev je bil deležen tudi predsednik Zveze društev energetikov Slovenije inž. Rastko Močnik, saj se je tudi odzval povabilu na to srečanje.

Zbrani energetiki so si po uvodnem delu srečanja ogledali film o ekološki problematiki naše doline in film o prizadevanju šoštanjskih termoelektrarn za čim večje zmanjšanje škodljivih vplivov dimnih plinov, ki nastajajo v TE Šoštanj, na okolje.

Po ogledu filmov so si gostje želeli ogledati velenjske obrate tovarne gospodinske opreme Gorenje, saj proizvodne naprave v TE Šoštanj je večina gostov že poznala. In so si jih tudi ogledali! Obšli so vse proizvodne dvorane tovarne Gorenja pri nas, med obhodom dobili odgovore na vsa svoja vprašanja o delu in opremi v njih in ob koncu obhoda delovnemu kolektivu Gorenja izrekli priznanje za visoko storilnost in izredne izvozne uspehe, ki jih dosega.

Skladno s programom srečanja so si nato ogledali še miniaturo Postojnske jame v naši dolini: to je v zadnjem času vse bolj znano Rotovnikovo kraško jamo v Penku pri Šoštanju.

Ta naravna znamenitost pri nas jih je zelo pritegnila.

Sklep tega srečanja pa je bil v gostišču Pri Vidi v Zavodnjah. Na tej prireditvi so se gostje prijetno sprostiti in se med sabo pogovarili o vsem, kar je koga zanimalo. Nazadnje pa so si obljubili, da bodo sodelovanje in prijateljske stike negovali še naprej.

LOM

Z ekskurzije racionalizatorjev iz našega kombinata na razstavo RAST YU '89 na Reki

Del udeležencev ekskurzije racionalizatorjev iz našega kombinata na letošnjo razstavo RAST YU pred Dvorano mladosti na Reki, v kateri je ta razstava vsako leto.

Letošnja, po vrsti že 17. razstava RAST YU (jugoslovanska razstava dosežkov delavske ustvarjalnosti oziroma izumov in tehničnih inovacij sploh) je bila odprta od 30. maja do 4. junija, in to kot vedno - v Dvorani mladosti na Reki.

Na njej je prikazalo svoje inovacije 194 domačih razstavljalcev, poleg njih pa so pri njej sodelovali madžarski, italijanski, češkoslovaški in sovjetski razstavljalci.

Med domačimi razstavljalci je bilo tudi letos nekaj delovnih organizacij našega kombinata, in sicer RLV, ESO in Sipak.

RLV se je predstavil z dvema, ESO s sedmimi in Sipak z eno inovacijo.

Tudi letos so za nekatere naše prikazane inovacije na razstavi (natančno povedano, za dve) njihovi avtorji bili na njej nagajeni.

Skupina racionalizatorjev iz ESO in RLV v sestavi Tomaž Štrancar, Iztok Hrstel, Marjan Lampret, Vinko Gostenčnik, Primož Strniša, Jože Rovšnik in Evgen Dervarič je za svojo inovacijo "podajalnik lokov" dobila diplomu in zlato plaketo, racionalizatorja iz RLV Marjan Lampret in Bogdan Sređenšek pa sta za svojo inovacijo "povratna postaja gumastega transporterja 650 mm za mehanizirano podaljševanje traku" dobila diplomu in bronasto plaketo.

Ekskurzijo za ogled letošnje razstave RAST YU so naši racionalizatorji imeli v soboto, 3. junija.

Vseh udeležencev ekskurzije je bilo za poln avtobus.

Mnenja udeležencev te naše ekskurzije o ekskurziji in letošnji razstavi RAST YU so bila dokaj različna. Nekateri so menili, da je bilo za ogled razstave na voljo premalo časa, drugi pa, da ga je bilo še preveč. Kakorkoli že, v tisti uri in pol, kolikor časa so si lahko ogledovali razstavo, so lahko precej videli. Tudi s pestrostjo in kakovostjo razstavljenih inovacij so bili nekateri bolj, drugi manj zadovoljni. Kar se tiče letošnjega razstavnega prostora za naše inovacije, pa je večina udeležencev menila, da je bil glede na lanskega boljši po lokaciji in urejenosti. Tako je menil tudi Ivan Regvat, predsednik komisije za inovacije v ESO, ki je takrat, ko so si naši racionalizatorji ogledovali razstavo, bil dežurni v našem razstavnem prostoru.

Ivan Regvat je povedal tudi, da se je kar precej obiskovalcev razstave ustavilo v našem delu razstavišča, nekateri pa da so tudi veliko vpraševali o naših razstavljenih inovacijah.

Občutno manj zadovoljni kot z vsem, kar se je neposredno tikalo letošnje razstave RAST YU, pa so bili udeleženci te naše ekskurzije z njenim delom po ogledu razstave. Prejšnja leta je namreč program ekskurzije poleg ogleda razstave obsegal še ogled kakšne zanimive ustanove ali kraja

na Reki, v njeni okolici ali še dlje, letos pa - bojda zaradi "subjektivnih vzrokov" pri odgovornih za organiziranje ekskurzije, kaj takega v programu ni bilo. To pa je bil morebiti tudi vzrok, da so si udeleženci ekskurzije na poti z Reke domov doobra "ogledali" notranjost nekaterih gostlin in tako malo mačkasti in zlovoljni prišli z ekskurzije domov. /Diana Janežič/

Naš rudnik je obiskala delegacija iz Sovjetske zveze!

Od 29. maja do 3. junija je imel naš rudnik v gosteh tričlansko delegacijo iz rudnika črnega premoga Krasnolimanskaja v Sovjetski zvezi. S tem rudnikom ima namreč RLV podpisan sporazum, po katerem vsako drugo leto naša delegacija odputuje na obisk v rudnik Krasnolimanskaja, v vmesnih letih pa delegacija tega rudnika pride k nam.

Tokrat so iz rudnika Krasnolimanskaja prišli na obisk: direktor rudnika Nikolaj Bondarčuk, predsednik sindikata Aleksander Zorin in rudarski nadzornik Mihio Fedor.

V času obiska pri nas so si gostje poleg našega rudnika in dela v njem ogledali tudi naše mesto in sploh vsa Šaleško dolino, en dan pa so preživeli tudi v Domu rudarjev v Fiesi.

Dan po njihovem prihodu v Titovo Velenje je bil zanje organiziran ogled enega izmed odkopov premoga v jami Pesje, pri katerem jih je spremljal glavni inženir razvoja RLV Franc Žerdin. Že pred ekskurzijo v jamo pa jim je inženir Žerdin spregovoril o delu v RLV nasploh ter o samoupravni organiziranosti, delovanju družbenopolitičnih organizacij in kadrovske politiki v RLV in celem našem kombinatu. In pri tem je goste zlasti zanimalo delovanje naših samoupravnih organov in družbenopolitičnih organizacij ter način kadrovanja delavcev za poslovalne delavce pri nas. O vsem tem je tekla beseda še tudi na družabnem večeru tega dne v Delavskem klubu! Predstavnik gostitelja pa je na tej prireditvi zanimalo predvsem, kako živijo rudarji, ki delajo v rudniku Krasnolimanskaja, in kakšen je življenjski standard v Sovjetski zvezi na splošno.

In kaj so gostje o tem dali vedeti?

Mesečni osebni dohodek rudarja v rudniku Krasnolimanskaja je okrog 700 rubljev. Barvni televizor domače izdelave pa, denimo, pri njih stane 600 rubljev in avtomobil domače izdelave od 10 000 do 16 000 rubljev. A pri tem avtomobilov v Sovjetski zvezi po tej ceni ni v prosti prodaji; avtomobile lahko delavci kupujejo le prek podjetja, v katerem so zaposleni, o tem, kdaj in kakšnega bo kdo dobil, pa odločata direktor podjetja in predsednik sindikata.

Imajo pa tudi v Sovjetski zvezi avtomobile v prosti prodaji, vendar tudi po trikrat večji ceni.

Na splošno pa življenjski stroški v Sovjetski zvezi niso pretirano veliki. Mesečna stanarina za dvosobno stanovanje je, recimo, 15 rubljev, vanjo pa so všeti že stroški za plin, vodo in uporabo televizorja.

In še tole vas utegne zanimati!

Za delavce rudnika Krasnolimanskaja zgradijo na leto povprečno 50 stanovanj. Sedaj pa čaka pri njih na stanovanje 450 delavcev - od skupno 3 600 vseh zaposlenih delavcev v rudniku in pri njem - tudi v njegovih stranskih dejavnostih, kot so varstvo otrok rudniških delavcev, družbena prehrana rudniških delavcev pa šport, rekreacija, kultura in podobno. Samo v rudniku namreč dela le 2 600 delavcev. Vendar tudi pri njih, v rudniku Krasnolimanskaja, že tri leta ne zaposlujejo več dodatnih novih delavcev. Že tako bojda imajo zaposlenih pri navadnih težakih delih kar 450 inženirjev in tehnikov, ker zanje ni ustreznega dela drugje.

Ustrezno delo pri njih inženirji in tehniki dobijo šele z odhodom svojih starejših tovarišev v pokoj.

Upokojenec in pokojnine pa so v Sovjetski zvezi poglavje zase, saj so, kot so povedali naši gostje, pokojnine bolj ali manj enotne za vse upokojene delavce in niso nič večje kot okrog 40 rubljev. Zato delavci, zlasti tisti brez prihrankov, s strahom pričakujejo upokojitve.

O življenju pri nas pa so ti obiskovalci iz Sovjetske zveze menili, da se jim po tem, kolikor so videli, zdi lepo.

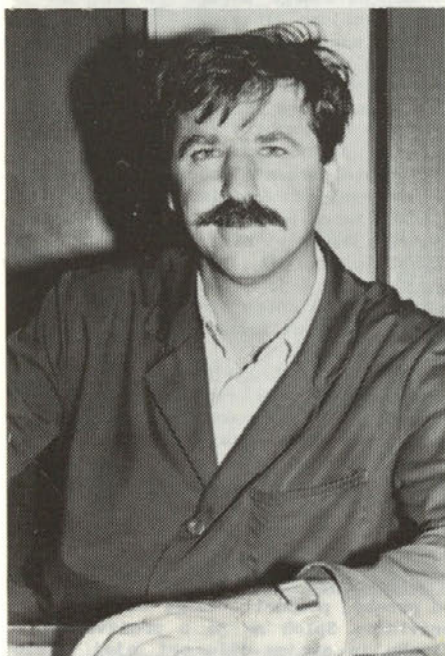
Naše mesto se jim je zdelo še najbolj podobno zdraviliškemu kraju ...

Draga Lipuš

Gostje našega rudnika iz Sovjetske zveze med družabnim srečanjem v Delavskem klubu

PORTRETI

Jakob FAKTOR, jubilant 15 let aktivnosti v jamski reševalni četi RLV

Petnajstletnica članstva v jamski reševalni četi našega rudnika je za Jakoba Faktorja tudi petnajsta obletnica njegovega dela v RLV.

Zadnjih pet let je poslovodja v temeljni organizaciji RLV Zračenje, v prejšnjih letih dela v RLV pa je v tej temeljni organizaciji najprej opravil pripravništvo, bil potem nekaj let nadzornik in nato obratni tehnik.

V jamsko reševalno četo RLV se je vključil zato, ker je pred leti v RLV veljalo pravilo, da ima vsak v njem zaposlen zdrav tehnični delavec, pravico, še bolj pa dolžnost, da postane jamski reševalec.

"Sprejema v jamsko reševalno četo," je dejal Jakob, "nisem bil posebno vesel, saj se mi je zdelo, da bom tako imel le še eno delovno obveznost več. Vendar ko sem postal reševalec, sem kmalu spoznal velik pomen jamskega reševanja in se nekako zliž z njim. Postalo mi je tudi všeč, da sodelujem v tehnično sodobno opremljeni reševalni četi; da pripadam reševalni formaciji, ki je urejena, strokovno, telesno in psihično usposobljena za svojo dejavnost."

V petnajstih letih mojega članstva v reševalni četi v njej ni prišlo do večjih organizacijskih sprememb, zelo pa se je izboljšala njena opremljenost. Velik napredek smo dosegli tudi pri preverjanju zdravja reševalcev. Kajti klasične zdravstvene preglede reševalcev je zamenjalo načrtno spremljanje njihovega zdravja s sodobnimi napravami.

Zdravstveno stanje in telesno pripravljenost reševalcev lahko sedaj preverjamo tudi v času, ko so reševalci telesno zelo obremenjeni. Imamo namreč dimno komoro, opremljeno z napravami za telesno obremenjevanje, kot so stopnice, tekoči trak, naprave z utežmi, la-

birint, ter z napravami za spremljanje zdravstvenega stanja reševalcev.

V tej komori lahko vsaj delno simuliramo tudi razmere v jami, v katerih poteka pravo reševanje, saj jo lahko zadimimo in temperaturo v njej dvignemo do 40 stopinj Celzija. Seveda pa je reševalec v tej komori še vedno veliko lažje kot v jami v pravi reševalni akciji, kajti v komori bdijo nad njimi zdravnik in organizatorji preverjanja njihovih telesnih sposobnosti. Na ta način sploh lahko precej natančno ugotovimo, kakšne so telesne zmožnosti vsakega člana naše reševalne čete.

Organiziranost jamske reševalne čete našega rudnika?

V naši jamski reševalni četi je 200 reševalcev in 50 strokovnih sodelavcev, v tako številni skupini ljudi pa mora vladati red.

Prva naloga vsakega reševalca je upoštevanje ustaljenega načina dela v četi. Nadalje mora vsak reševalec skrbeti za svojo strokovno usposobljenost in psihofizično pripravljenost za reševalne akcije.

Med osnovne naloge jamskega reševalca spada tudi odziv brez oklevanja na poziv na reševalno akcijo.

Pri reševanju ima vsak reševalec svoje naloge. Meni je običajno naloženo vodenje reševalne ekipe.

Kot vodja reševalne ekipe skrbim, da je reševalna naloga opravljena čim hitreje, uspešno in brez nevarnosti tudi za člane ekipe.

Zelo je pomembno, da člani ekipe zapuajo svojemu vodji, zaupati pa si morajo tudi med seboj.

Reševalna ekipa je osnovna enota jamske reševalne čete; je samostojna operativna skupina, v njej pa je šest reševalcev.

To ekipo sestavimo pred reševalno akcijo in tako, kakor reševalci prihajajo v reševalno postajo. Menim pa, da bi morala biti reševalna ekipa sestavljena tako, da bi njeni člani bili primerni za akcijo po svojih strokovnih in psihofizičnih sposobnostih.

Res je, da vsak naš reševalec izpolnjuje omenjene pogoje, a ne vsak enako. Zato je prav, da je v ekipi nekdo, ki je strokovno zelo dobro usposobljen; to je običajno vodja ekipe. Vendar vsaj nekaj članov mora biti tudi telesno zelo močnih. Šele tako sestavljena ekipa je pri reševanju lahko popolnoma uspešna. To sem, denimo, spoznal pri reševanju ponesrečenih rudarjev na delovišču 109 v južnem delu jame Preloge leta 1977. V tej reševalni akciji je namreč bilo treba iz jame prenesti ponesrečene rudarje. A čeprav sem bil za to delo telesno pripravljen, kot reševalec mora biti, sem vendarle imel pri nošenju ponesrečenec na nosilih precejšnje težave. Zmanjkovalo mi je namreč moči v rokah, kar pa se gotovo ne bi zgodilo reševalcu, ki vsak dan pri svojem delu vihti zasekač in motiko."

Jakob je v petnajstih letih svoje aktivnosti v jamski reševalni četi sodeloval v mnogih reševalnih akcijah. Povedal je, da je povprečno petkrat na leto pomagal reševati opremo ali ponesrečene rudarje. In nobena od akcij, pri katerih je sodeloval, bojša ni bila preprosta. Vse so se mu zato tudi vtisnile v spomin, najbolj pa si je zapomnil reševanje ponesrečenih rudarjev leta 1980 iz jaska Nove Preloge, ki je bil takrat še v izgradnji.

"V večini drugih akcij smo reševali opremo in pri tem posredno varovali rudarje, v tej akciji pa smo reševali rudarje," je začel pripovedovati o tej skupinski nezgodi in nato o njej povedal še tole:

"Eksplozija metana v jasku Nove Preloge je poškodovala del zunanjih naprav jaska, v njegovi notranjosti pa je naredila pravo razdejavanje. V jasku je ostalo tudi pet ponesrečenih rudarjev in njihovega reševanja smo se morali lotiti takoj, brez oklevanja.

V jasek smo se, ne da bi vedeli, koliko je pravzaprav poškodovan, spustili trije. Vedeli tudi nismo, kaj nas čaka na dnu jaska. Iz njega so skupaj z dimom do nas prodrali le klici na pomoč.

Ko smo se spustili v bližino ponesrečenih rudarjev, smo videli, da so vsi še živi, a ožgani do kosti in vsi panični. Panika jih ni minila, pa čeprav smo jim klicali, da jim bomo pomagali in jih rešili. Šele ko sem stopil iz prevajalne posode za nas - "kible", kot smo ji rekli - in se dotaknil najbližjega ponesrečenca, so vsi dojeli, da smo njihovi rešitelji, in se umirili ter potlej začeli poslušati naša navodila in sodelovati pri reševanju.

V tej akciji sem torej spoznal, kaj ponesrečenim v jami pomeni prihod reševalce na kraj nesreče in kako celostno usposobljeno osebnost terja reševanje ponesrečenec", je Jakob sklenil pripoved o tem pretresljivem dogodku, nato pa dodal še tole o jamski reševalni četi našega rudnika:

"Za reševalce v naši jamski reševalni četi je sedaj v pripravi nov način usposabljanja.

Nazadnje smo, recimo, uvedli enotedenska dežurstva reševalcev. V okviru teh dežurstev šest reševalcev dežura cel teden in v tem tednu se v reševalni postaji strokovno in kondicijsko usposablja za reševanje in morajo biti pri tem vedno pripravljene za reševalno akcijo v kateremkoli rudniku v Sloveniji in tudi v hrvaških istrskih rudnikih.

Ta dežurstva so nedvomno pozitivna, vendar za mene, že dolgoletnega člana jamske reševalne čete, navajenega prejšnjega usposabljanja, so le prevelika obremenitev. Tako jih doživlja tudi več drugih starejših reševalcev.

Takšno enotedensko dežurstvo mi namreč preveč spreminja življenje, in to še nepredvideno. Kajti ob vključitvi v reševalno četo na kaj takega niti pomislil nisem.

Menim, da bi bilo najbolj prav, če bi na ta novi način usposabljanja navajali le relativno mlade reševalce. Saj mladi ljudje spremembe na splošno lažje prenesejo in se nanje navadijo.

Sploh pa bi bilo treba na takšno usposabljanje v četi opozoriti že kandidate za vstop vanjo. Saj tako bi novi reševalci nanj bili pripravljene, reševalna četa pa bi na ta način lahko postala tudi čisto profesionalna; vsaj v svojem elitnem delu, z mladimi reševalci, stari pa naj bi se še naprej usposabljali na stari način in bili samo še v pomoč njenemu elitnemu delu.

Še nekaj o reševalni opremi naše čete!

Z reševalno opremo je naša četa dobro preskrbljena. Imamo najsodobnejše reševalne aparate - tipa BG 174 in R 30. Morali pa bi se opremiti še z merilnimi napravami in drugo opremo za pridobivanje podatkov o razmerah na kraju nesreče v jami. Poleg tega bi reševalna četa morala imeti še laboratorij za analiziranje pridobljenih podatkov.

Veliko meritev in analiz, potrebnih pri reševanju, sedaj opravljamo v temeljni organizaciji Zračenje, a tudi v njej bi za to potrebovali bolj sodobno opremo.

Moje zadovoljstvo z delom, ki ga sedaj opravljamo?

Všeč mi je, ker je raznoliko in nekako ustrezno mojemu značaju. Sicer pa v naši temeljni organizaciji želimo dosegati čim boljše delovne rezultate, in da bi jih dosegali, spreminjamo organizacijo dela in tehnološke postopke.

V zadnjih petih letih smo spremenili kar celotno tehnologijo naših osnovnih dejavnosti in s tem dosegli, da nam sedaj naraščata produktivnost in normiranost dela. Nekateri teh naših dosežkov resda ne priznavajo za uspeh. To pa zaradi tega, ker pozabljajo, da se obseg našega dela zaradi razmer v rudniku, na katere pa seveda mi ne moremo vplivati, nenehno povečuje."

Štefan KOLAČKO, vršilec dolžnosti vodje priprave proizvodnje v Sipaku

VEDNO JE TREBA IMETI PRED SABO NEKI CILJ

V Ravnah pri Šoštanju stojijo na ravni pod gostiščem Kotnik tri nove stanovanjske hiše. Dve sta že naseljeni, eni pa naj bi življenje še letos dala družina Kolačko. Preselitev te mlade družine vanjo bo za vse tri njene člane - to je za Štefana, delavca v Sipaku, ki ga predstavljamo v tem prispevku, pa za njegovo ženo Katico, vodjo kuhinje v velenjskem vzgojno-varstvenem zavodu, in za njunega sina Mitja, učenca drugega razreda osemletke - velik praznik. Kajti kar po nekaj domovanjih pri sicer prijaznih ljudeh, ki so jim drug za drugim začasno odstopili del svojega doma, in življenju sedaj v majhnem, enosobnem stanovanju na Kardeljevem trgu v Titovem Velenju bodo tako dobili povsem svojo streho nad glavo... Njihova bo še bolj zato, ker si jo srčno želijo in jo resnično potrebujejo!

Štefan je umirjen sobesednik. Brez naglice, a tekoče zлага stavke in sestavlja svojo življenjsko zgodbo. V njegovi naučeni slovenščini, kajti po rodu ni Slovenec, je še rahel odsev zagorskega narečja in kar škoda bi bilo, če bi kdaj povsem zamrl.

Štefan šteje šele dobrih dvaintrideset let, a je v tem času že mnogo doživel in tudi veliko dosegel ... Pravi, da zato, ker ve, kaj hoče; ker se drži reka, da mora človek vedno imeti pred seboj neki cilj.

Skoraj pol njegovega preteklega življenja je že minilo od takrat, ko si je postavil svoj prvi cilj: preživeti samega sebe.

Iz rojstne vasi Rijeka v občini Ivanjca pri Varaždinu je prišel v Slovenijo - točneje, v Savinjsko dolino, in to v skupini sezonskih obiralcev hmelja iz svoje in sosednjih zagorskih vasi.

"Vsi smo šli za zaslužkom," se Štefan spominja dogodkov, starih skoraj dve desetletji, "jaz pa tudi iskat možnost, da morda nekoč nekaj postanem. V družini sem bil namreč najmlajši od sedmih otrok - in očetova plača, rudarja po poklicu, je bila premala, da bi vsi otroci odšli v šole."

V Andražu nad Polzelo se je Štefan v tistih letih spoznal s prijazno kmečko družino, pri kateri je potem živel in ji pomagal pri kmečkih opravilih dobri dve leti. Nato se je zaposlil v Gorenju, a je ob enoličnem in fizično zelo napornem delu spoznal, da se bo treba izučiti kakšnega poklica.

"Najprej sem postal strugar in se zaposlil v Plastiki, predhodnici sedanjega Sipaka. Ko pa sem se poročil, me je žena spodbudila, da sem začel ob delu obiskovati srednjo strojno šolo."

Naprej pa me je gnala tudi želja po znanju, po opravljanju zahtevnejšega poklicnega dela. To je bil tudi vzrok, da sem se dve leti po končani srednji šoli vpisal še na višjo strojno šolo. V njej sem doslej opravil že nekaj izpitov, zdaj pa je moj študij malo zavrta graditev hiše, saj sem ugotovil, da se mi pri takšni inflaciji, kot jo imamo sedaj, bolj izplača pohiteti z graditvijo doma in nadaljevanje študija odložiti

ti za kakšno leto. Zdaj ko gre graditev hiše h kraju, sem seveda prepričan, da sem ravnal prav."

Štefan vodi v Sipaku pripravo proizvodnje in pravi, da je njegovo delo zapleteno in zahtevno. To pojasnjuje takole:

"Sipakov proizvodni program je zahteven in specifičen.

Čeprav so naši izdelki na prvi pogled enostavni, so vendarle zelo zapleteni; poleg tega pa delamo v glavnem le po naročilu posameznega kupca.

Pri takšni proizvodnji se delavci seveda moramo nenehno strokovno izpopolnjevati, slediti razvoju novih tehnoloških postopkov in pri tem imamo tudi obilo možnosti za inovacijsko delo. In te možnosti v Sipaku zadnjih nekaj let tudi zelo izkoriščamo, saj se povprečno vsak tretji delavec pri nas ukvarja z inovacijsko dejavnostjo, vsi skupaj pa na leto prijavimo okoli 60 inovacijskih predlogov."

Štefan KOLAČKO: "Ko sem se poročil, me je žena spodbudila, da sem začel ob delu obiskovati srednjo strojno šolo."

Tudi Štefan je ustvarjalec inovacij. Na letošnjem letnem srečanju racionalizatorjev iz našega kombinata so on in še dva njegova sodelavca dobili srebrno diplomu za več tehničnih izboljšav. Dve od njih je med našim pogovorom tudi opisal, in to s temile besedami:

"Prva od teh inovacij je tehnična izboljšava in se nanaša na grelec namiznega avtomata za varjenje plastičnega traku.

Ta grelec je namreč prej bil zelo masiven in se je na delovno temperaturo, to je na 160-200°C, segreval tudi do pol ure. Izboljšani grelec pa je manjši, za polovico cenejši od starega, dovolj segreje pa se že v 2-3 minutah.

Lani je bil dohodek od uporabe te izboljšave 9 milijonov dinarjev in njegovi ustvarjalci smo na osnovi tega dobili vsak po 1,6 milijona dinarjev nagrade.

Drugo od teh inovacij, ki je tudi tehnična izboljšava, sem izvedel sam, in to na stroju za rezanje navoja M 36 x 1,5.

Ta stroj namreč mora imeti natančno naravnani premik za en obrat, medtem ko kompenzacijska glava izravnavala razlike v koraku navojnega svedra iz stroja. A kompenzacijske glave, ki jih je mogoče dobiti, našim strojem ne ustrezajo. In zato sem bil pravzaprav primoran narediti tudi ustrezno glavo.

Vrednost tega izdelka je pred dobrima dvema letoma bila 2,5 milijona dinarjev; to je na primer toliko, kot je takrat stal srednje dober osebni avto," je to svoje inovacijsko delo popisal Štefan, zatem pa dejal še, da se v Sipaku trudi, da bi bili opremljeni s kakovostnimi stroji in kakovostnim orodjem. To pa - je poudaril - zato, ker vedo, da le z dobro strojno opremo lahko izdelujejo kvalitetne in tržno konkurenčne izdelke.

Med takšne stroje gotovo sodita računalniško vodena rezkalna stroja in strožnici CNC v Sipaku, ki so jih kupili pred nekaj leti. Zakaj s temi stroji neko delo trikrat prej opravijo in z natančnostjo, ki je neprimerno večja, kot če bi ga opravili s podobnimi starejšimi stroji, z ročnim nastavljanjem rezanja.

Štefan je v tem delu najinega pogovora posebej poudaril, da ga tehnika zelo privlači. Sploh se je o proizvodnji v Sipaku in svojem delu pri njej zelo razgovoril in zaradi tega kar bolj mimgrede povedal, koliko je v svoji delovni organizaciji tudi družbenopolitično aktiven; kako mu uspeva voditi tudi osnovno organizacijo ZK Sipaka, katere sekretar je, in kako mu je ob vsem drugem delu uspelo končati enoletno politično šolo CK ZKS v Mariboru.

"Nekateri sodelavci so mi pripisovali posebne ambicije v politiki; sploh ko sem končal politično šolo, a takih ambicij res nimam!

V politični šoli sem si nabral precej znanja iz politične ekonomije in nekaterih drugih strokovnih predmetov. In to je dobro, saj znanja nikoli nihče nima preveč.

Sicer pa nameravam še naprej ostati zvest tehniki, tudi v prostem času. Zato sem si v hiši predvidel prostor za ureditev manjše delavnice.

Veliko svojih načrtov in zamisli sem že uresničil, veliko pa jih v moji glavi še čaka na to!" je dejal Štefan ob koncu najinega pogovora.

Diana Janežič

Boris SALOBIR, diplomirani inženir rudarstva, tehnolog priprave dela v skupnih službah RLV

"DOLGČAS MI NI NIKOLI!"

Z Borisom sva skoraj vrstnika. Čeprav sta se najini poti v srednješolskih letih ločili in se šele v študentskih, z delom v Šaleškem študentskem klubu, spet približali, vem, da je bil Boris že kot gimnazijec zelo dejaven. Vodil je, denimo, delo pri literarnem glasilu velenjskih gimnazijcev, bil predsednik gimnazijskega literarnega krožka in s to

svojo dejavnostjo je "zajadral" tudi med tedanje velenjske literate.

Pisal je pesmi in krajše prozne sestavke, poleg tega pa se je ukvarjal še s filmanjem v velenjskem kinoklubu.

Snemal je žanrske filme, predvsem risane in igrane, in to ne le v svojo zabavo in veselje, temveč tudi za predstavljanje na festivalih amaterskega filma doma in v tujini. In z njih je prinesel tudi nekaj največjih festivalskih nagrad.

Kljub nagnjenosti k umetnosti pa Borisu ni bila tuja tudi tehnika. Saj je že v obrtni delavnici doma postal na pol mehanik za popravila koles in motorjev.

Papir, pisalo in kamera pa si je dokončno prihranil za prosti čas, ko se je odločil za študij rudarstva na univerzi Edvard Kardelj v Ljubljani.

Diplomiral je pred petimi leti in se zaposlil v študijskem oddelku skupnih služb našega rudnika kot inženir na priučevanju.

Letos marca je pred republiško komisijo opravil izpit za rudarske tehnične vodje in samostojne projektante in se tako po zakonu o rudarstvu usposobil za odgovorna dela v rudarstvu.

Vendar Borisu se zdi, da obdobje njegovega priučevanja še kar traja, saj o svojem delu in položaju mladih rudarskih inženirjev v RLV meni:

"Ves čas, dokler toliko ne napreduješ, da začneš opravljati odgovorna dela, delaš kot pripravnik, in to neglede na to, kako dolgo si že zaposlen v rudarski stroki in kakšno izobrazbo imaš.

Po mojem mnenju je slabo, da se mora vsak pripravnik v času pripravništva učiti vsega.

Rudarski inženirji, ki so se med študijem na fakulteti specializirali, recimo za podzemno pridobivanje premoga, jamomerstvo ali delo pri rudarskih pridobivalnih strojih, so med priučevanjem izenačeni in se ponovno učijo osnov rudarstva, namesto da bi teoretične osnove, pridobljene med študijem, obogatili s spoznanji, pridobljenimi s praktičnim delom.

Mladim rudarskim inženirjem njihovi vodje ne poiščejo pravega dela, sami pa za to nimajo možnosti. Tudi če ima kakšen mlad inženir zamisel, kaj bi delal, in željo po specializaciji v rudarstvu, mora zelo dolgo, najmanj pa tri leta, biti na priučevanju, da potem lahko pred republiško komisijo opravi strokovni izpit in si tako pridobi kvalifikacijo za opravljanje samostojnega dela.

Paradoks je, da pri tem izpitu ne terjajo poznavanja posebnosti stroke, ampak poznavanje predpisov iz rudarstva, pa čeprav naj bi se pripravnik v času priučevanja seznanjal ravno z vsemi posebnostmi rudarske stroke."

Boris si želi predvsem manj operativnega, izvajalskega, kratkoročnega, površinskega dela in več študijsko poglobljenega in raziskovalnega dela. In ker takega dela nima, si željo po njem nekoliko izpolnjuje z dodatnim delom - poučevanjem dijakov 3. letnika rudarske tehnične šole v sklopu velenjskega srednješolskega centra.

Poučuje predmet rudarstvo. Poleg tega je bil letos že drugo leto zapored mentor mladim raziskovalcem v tej šoli pri opravljanju njihovih raziskovalnih nalog v okviru gibanja "Mladi raziskovalci za razvoj občine Velenje".

Boris o svojem dopolnilnem delu pri izobraževanju pravi:

"Mentorstvo in poučevanje je zame za sedaj edina priložnost, da počnem to, kar me resnično veseli; da raziskujem, razmišljam, se poglabljam v probleme in jih razrešujem.

Rad opravljam delo, pri katerem postopno, a neprestano, prek delnih rezultatov napredujem h končnemu cilju.

Če rezultati mojega dela niso sproti vidni, postanem nestrpen - in takšno delo zame izgubi smisel, jaz pa veselje zanj.

Z nalogo, problemom - sploh vsem, kar me pritegne - sem se zmožen ukvarjati nepretrgoma dalj časa - vse dotlej, dokler se ne dokopljem do kakšnega rezultata.

Torej moj bioritem ni uglasen na čas od 6. do 14. ure in me zato predpisani redni delovni čas zelo utesnjuje in moti; poleg tega pa še hrup v naši precej veliki pisarni, ki ga povzročajo telefoni, radio, prihodi in odhodi ljudi ...

Sploh najraje delam doma, v miru, ponoči ..." je še povedal Boris o sebi kot človeku, ki ne želi in ne more delati in živeti po ustaljenih vzorcih.

V prostem času pa sta - kot že rečeno - Borisova "prijatelja" še vedno pisalo in filmska kamera.

Pesmi, kolikor jih še ustvarja, piše bolj zase ter za svoje dobre prijatelje, filme pa snema za še bolj ozek krog ljudi; predvsem za oči sorodnikov, a so kljub temu še vedno posneti po vnaprej pripravljenem scenariju in montirani tako skrbno kot pred leti, ko jih je snemal še za festivale.

Novost pri njegovem filmskem ustvarjanju pa je, da so njegovi filmi postali nekakšna družinska kronika; to je prikazi praznovanj v družinskem krogu, raznih opravil doma in - v zadnjem obdobju - utrinki iz časa pred rojstvom in ob rojstvu prvorojenca v Borisovi družini.

Petki, v katerih se Boris posveti svojim dijakom v velenjskem srednješolskem centru, so tudi še vedno njegovi srečni dnevi. Prav tako pa tudi tisti mnogi popoldnevi, ko od doma svojih staršev na Gorici v Titovem Velenju odkolesari v Škale na obisk k svoji ženi

in dvemesečnemu sinku - na njenem domu, ker mladim trem Salobirjevim še ni dano živeti pod eno streho!

Diana Janežič

EVROČEK

(Obvestilo Ljubljanske banke - temeljne banke Velenje)

Vsi, ki kdaj potujete v tujino za več dni, imate z urejevanjem potovanja po denarni plati več ali manj skrbi, saj potrebujete denar ne le za predvidene, temveč tudi za nepredvidene izdatke, in sploh za varno počutje na potovanju. Vendar prenašanje gotovine je vse prej kot praktično in varno. Ljubljanska banka vam zato za urejanje denarnih zadev na potovanjih po Evropi in celem Sredozemlju predlaga, da uporabljate evroček. Z njim lahko dvigate gotovino v valuti države, v kateri prebivate, in plačujete blago in storitve povsod, kjer opazite znak evročeka "ec".

Mejne čekovne zneske za evroček določijo članice sistema EVROČEK vsako leto posebej in so za vsako državo članico sistema EVROČEK različni.

Natančna navodila za izpolnjevanje blanketov evročeka in seznam veljavnih mejnih čekovnih zneskov za evroček v posameznih državah dobite hkrati z blanketi evročeka.

Kartice za evroček in blankete evročeka izdajajo vse temeljne banke Ljubljanske banke v Jugoslaviji, dobijo pa jih lahko vsi občani, ki imajo pri Ljubljanski banki devizni račun ali devizno hranilno knjižico.

Kartico za evroček vam banka izda na vašo zahtevo in na podlagi te kartice lahko dvignete za toliko gotovine blanketov evročeka, kolikor imate kritja z devizno vlogo.

Ob dvigu blanketov evročeka izloči banka sredstva za poslovanje z evročekom na poseben račun in jih obrestuje do porabe po veljavni obrestni meri za devizne vloge na vpogled.

Neporabljena sredstva s tega računa se ob vrnitvi evročekov sprostitjo in z njimi lahko spet razpolagate po vaših željah in potrebah.

Še to!

Zaradi tehnoloških vzrokov v enotah Ljubljanske banke pripravljamo kartice za evroček samo dvakrat na mesec. Kdaj jih lahko dobite, pa lahko natančno zveste v vaši enoti Ljubljanske banke; v njej vam bodo na vašo željo dali tudi še podrobnejše informacije o poslovanju z evročekom.

PRODAM

- 120-basno harmoniko MELODIA CARMEN 3 - cena po dogovoru;
- teniški lopar kitajske izdelave - za 150 000 dinarjev.

INFORMACIJE: prek telefona (063) 853-312, interna številka 1776, od 6. - 14. ure - pri Zvonetu.

ODŠLI SO V POKOJ

Franc POTOČNIK,
upokojen 11. maja

Rojen je bil 25. januarja 1936 v Topolšici. Poročen z Jožico, rojeno Delopst.

Od 13. junija 1962 je neprekinjeno delal v združenih organizacijah v našem kombinatu. Zaposlil se je kot kvalificirani trgovski pomočnik v Kleparstvu Vodovodu v Šoštanj, po združitvi te organizacije v ESO pa je do upokojitve bil nabavni referent v skupnih službah kombinata in skupnih službah RLV.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Ivan PESJAK,
upokojen 12. maja

Rojen je bil 5. junija 1940 v Breznu pri Vitanju. Poročen z Marico, rojeno Javornik.

Od 13. februarja 1962 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaškega roka pa že od leta 1958.

Leta 1962 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1978 je bil premeščen v Jamo Pesje in delal v njej do upokojitve pri razstreljevanju. Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1965 še izpit za kvalificiranega kopača. Precej je delal tudi udarniško.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Juri ROTOVNIK,
upokojen 12. maja

Rojen je bil 25. aprila 1937 na Legnu pri Slovenjem Gradcu. Poročen z Rozalijo, rojeno Kumer. Od 2. novembra 1961 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot nekvalificiran kopač v Jami zahod. Leta 1962 je bil premeščen v Jamo vzhod, aprila 1975 v Jamo Škale in avgusta 1975 v skupne službe rudnika, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača, leta 1965 izpit za kvalificiranega kopača, leta 1975 izpit za strelca v metanskih jamah in leta 1982 še izpit za samostojno oskrbovanje izolacijskih (kisikovih) reševalnih aparatov v jamskih reševalnih postajah. Zelo dejaven je bil tudi v samoupravnih organih in pri sindikatu. Veliko je delal tudi udarniško.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, bronaste, srebrne in zlate značke in še posebebnega priznanja za članstvo v jamski reševalni četi RLV, bronaste priznanja OF ter priznanja šaleškega jamarskega kluba Podlasica za ureditev kraške jame pri svojem domu v Skornem pri Šoštanju, imenovane kar Rotovnikova jama.

Aleksander HRASTNIK,
upokojen 23. maja

Rojen je bil 4. decembra 1931 v Ravnah pri Šoštanju. Poročen z Ivanka, rojeno Laznik. Od 20. januarja 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot

nekvalificiran delavec v Klasirnici. Leta 1955 je bil premeščen v Jamo vzhod, leta 1960 v rudniško kopalnico, leta 1961 v Jamo vzhod in leta 1966 zopet v Klasirnico in delal v njej do upokojitve kot čuvaj ventilatorja.

Leta 1961 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača. Dejaven je bil tudi pri udarniški izgradnji Velenja.

Med vojno je opravljal kurirske naloge za partizane.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Vida KNEZ,
upokojena 23. maja

Rojena je bila 12. junija 1933 v Škalah pri Velenju.

Mati dveh otrok: leta 1956 rojene Zvonke in leta 1966 rojenega Toma.

Od 1. februarja 1962 je neprekinjeno delala pri RLV. Zaposlila se je kot knjigovodkinja osebnih dohodkov v skupnih službah rudnika in potem delala v skupnih službah kombinata in rudnika do upokojitve.

Sodelovala je tudi na udarniških delovnih akcijah.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Janko MEH,
upokojen 31. maja

Rojen je bil 25. oktobra 1933 v Mozirju. Poročen z Marijo, rojeno Kos.

Od 13. septembra 1954 je neprekinjeno delal v RLV. Zaposlil se je kot inženir elektrotehnike in opravljal v rudniku do upokojitve večinoma vodstvena tehnična in poslovodna dela. Izredno aktiven je bil tudi v organih upravljanja, zvezi komunistov in v izobraževalni dejavnosti za potrebe RLV.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji, reda dela s srebrnim vencem, reda zasluga za narod s srebrno zvezdo in še drugih priznanj; tudi za inovacijsko delo.

Franc KRAJNC,
upokojen 2. junija

Rojen je bil 22. septembra 1939 v Mislinji.

Od 31. julija 1961 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi služenja vojaškega roka pa že od leta 1958.

Leta 1961 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami zahod. Leta 1977 je bil premeščen v Zračenje, kjer je delal do upokojitve.

Leta 1963 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1965 še izpit za kvalificiranega kopača.

Zelo dejaven je bil tudi v samoupravnih organih in pri sindikatu. Veliko je sodeloval pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Herman POKLEKA,
upokojen 5. junija

Rojen je bil 6. marca 1941 v Dobriču pri Andražu pri Polzeli. Poročen z Vido, rojeno Govek. Od 4. januarja 1962 je neprekinjeno delal v RLV, z dvema prekinitvama

pa pa že od leta 1957.

Leta 1962 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v rudniškem zunanjem obratu. Leta 1964 je bil premeščen v Klasirnico, leta 1965 v Jamo vzhod, leta 1967 v Jamo zahod, aprila 1974 v Priprave, maja 1974 v Steber 8 in junija 1974 v Jamo zahod, zdaj skupaj z Jamo vzhod Jama Preloge, kjer je delal do upokojitve. Leta 1966 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1970 še izpit za kvalificiranega kopača.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih in družbenopolitičnih organizacijah ter pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Jože STRMČNIK,
upokojen 6. junija

Rojen je bil 6. aprila 1942 v Plešivcu pri Velenju. Poročen z Alojzijo, rojeno Štober. Od 1. julija 1964 je neprekinjeno delal v RLV, s prekinitvijo zaradi

služenja vojaškega roka pa že od leta 1958.

Leta 1964 se je zaposlil kot nekvalificiran kopač v Jami vzhod. Leta 1973 je bil premeščen v Steber 8 in leta 1980 v Jamo Škale, kjer je delal do upokojitve. Leta 1965 je opravil izpit za polkvalificiranega kopača in leta 1970 še izpit za kvalificiranega kopača.

Dejaven je bil tudi v samoupravnih organih. Veliko je sodeloval tudi pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajen in dobitnik diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Marija MRAVLJAK,
upokojena 6. junija

Rojena je bila 27. septembra 1933 v Velenju.

Mati dveh otrok: leta 1953 rojene Dušanke in leta 1961 rojene Marije.

Od 1. avgusta 1951 je neprekinjeno delala v RLV. Zaposlila se je kot rudarska tehničarka v razvojno-tehničnem sektorju skupnih služb rudnika in delala v njem do upokojitve. Zelo dejavna je bila tudi v organih upravljanja, sindikatu in pri udarniški izgradnji Velenja.

Nagrajena in dobitnica diplome za vestno in vztrajno delo v delovni organizaciji.

Suzana Zupan

Tudi rudarji v Zabukovici bomo praznovali!

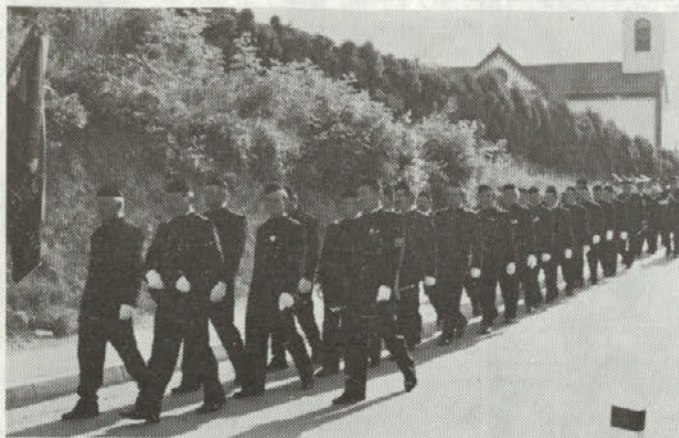
Sekcija rudarjev Društva upokojencev Griže - Zabukovica bo tudi letos organizirala praznovanje stanovskega praznika slovenskih rudarjev 3. julija. Tokrat bo to slavje - s stalnim imenom "Srečanje rudarjev KS Griže in KS Liboje" - že sedmo leto.

Na tej priložnosti se torej srečamo upokojeni rudarji bivših premogovnikov Liboje in Zabukovica pa tisti, ki smo odšli v pokoj iz Rudnika lignita Velenje, in tudi mnogi, ki si še danes služijo kruh v globinah Šaleške doline in živijo v našem delu pokrajine ob Savinji.

Čeprav je leto 1966 že precej oddaljeno, pa upokojeni zabukoviški rudarji še sedaj ne morejo pozabiti krivice, ki jim je bila takrat storjena z zaprtjem njihovega rudnika. To je bil v takratnem času zanje res zelo hud udarec in pereč problem, saj je ostalo brez dela kar okrog 500 rudarjev. Velika večina teh rudarjev se je potem zaposlila v RLV, starejše so predčasno upokojili, precejšnje število pa jih je ostalo na cesti. In prav to je poleg še žive rudarske tradicije vzrok, da se rudarji, ki tod živimo, vsako leto 3. julija še srečamo in obudimo spomine na svetle in temne trenutke, ki smo jih doživljali v premogovniku Zabukovica.

Praznično srečanje rudarjev, ki živimo v teh krajih, se začne na griškem pokopališču, kjer položimo venec na grobnico sedemnajstih žrtev zaradi eksplozije metana v rudniku Zabukovica in letu 1946. Po tej komemoraciji pa odidemo uniformirani rudarji pred osnovno šolo Nade Cileršek, kjer je zbor za paradni odhod v nekaj minut oddaljeno letno gledališče.

Pri tej naši paradni sodelujejo praporščaki, godba na pihala in veliko

Lanska tretjejuljska parada rudarjev krajevnih skupnosti Griže in Liboje

drugih krajanov Griž in Liboj.

Tu, v enem najlepših gledališč v Sloveniji in naravnem okolju, imamo poleg kar pester kulturni program. Pri njem ponavadi sodelujejo učenci griške osnovne šole in moški pevski zbor Društva upokojencev Griže - Zabukovica, godba na pihala in še drugi.

V navadi je tudi, da na tem slavlju dva povojna udarnika in dva najstarejša rudarja prejmeta miniaturne rudarske svetilke. Tako mlajši stanovski tovariši izrazimo spoštovanje do starejših. Slavnostni govornik pa je običajno predstavnik žalskega občinskega sindikalnega sveta, saj to srečanje spada tudi med prireditve ob žalskem občinskem prazniku.

Po končanem kulturnem programu pa smo rudarji deležni skromne pogostitve, za katero prispevajo sredstva posamezne krajevne skupnosti, delovne organizacije in zasebni obrtniki.

Žal pa vse kaže, da bomo imeli to srečanje letos zadnjič, saj je vsako leto manj možnosti, da bi zbrali denar zanj. Torej si bomo rudarji letos ob koncu tega srečanja le pogojno lahko rekli: "Nasvidenje prihodnje leto!" Škoda, res škoda bi bila, če bi morali to tradicijo prekiniti!

Ivan Grobelnik

ŠPORT IN REKREACIJA

Naši karateisti so bili odlični tudi na tekmovanju za evropski pokal

Po zmagi na mednarodnem turnirju karateistov v Celju v počastitev 20-letnice karateja v Sloveniji smo velenjski karateisti bili izredno uspešni tudi na tekmovanju v karateju v Milanu v Italiji za evropski pokal. Saj na

njem smo v konkurenci ekip karateistov iz sedmih držav dosegli odlično 3. mesto. V bojih posameznikov v kategoriji do 65 kilogramov pa je Mijo Pejkunovič, naš rudar, celo zmagal in tako prejel zlato medaljo. In tudi naš rudar Mladen Todorovič je bil odličen, saj je v kategoriji do 75 kilogramov bil tretji in si s tem priboril bronasto medaljo.

Velenjčani smo sodelovali tudi pri bojih posameznikov v kategoriji nad 75 kg; v njih sta nas zastopala Petar Pejkunovič in Safet Smajlovič. Poleg tega smo z Begom Tabakovičem sodelovali še v katah. A ta trojica je zaradi prehude konkurence v drugem kolu bojev izpadla. Navkljub temu pa si Velenjčani - in hkrati delavci našega rudnika - Mijo in Petar Pejkunovič, Mladen Todorovič, Safet Smajlovič, Mujaga Ahmetović in Bego Tabakovič zaslužijo vsi vse priznanje za nastop na tem tekmovanju.

Zaslugo za njihovo uspešno sodelovanje pri tej pomembni športni prireditvi pa imajo tudi vodstveni in poslovodni delavci v našem kombinatu, ki so zastavili besedo, da so se te prireditve sploh lahko udeležili.

Torej naš rudnik in celi kombinat omogočata svojim delavcem tudi ukvarjanje z vrhunskim športom.

Slika: Lojze Ojsteršek
Priprava teksta: S. S.

ELEKTRA 1989

Zgornji deli lestvic ekipnih uvrstitev na njej, vključno z vsemi uvrstitvami naših ekip

KROS - MOŠKI

Skupina do 30 let (na 1500 metrov): 1. RLV, 2. Elektro Maribor, 3. Termoelektrarna Trbovlje, 4. TE Šoštanj

Skupina od 31 do 40 let (na 1000 metrov): 1. Rudnik urana Žirovski vrh, 2. Elektro Maribor, 3. TE Šoštanj

Skupina od 41 do 50 let (na 800 metrov): 1. Elektro Gorenjska, 2. RLV, 3. Elektro Ljubljana

KROS - ŽENSKE: 1. Elektro Gorenjska, 2. Elektrotehna-Ljubljana, 3. Termoelektrarna Trbovlje

ODBOJKA - MOŠKI: 1. Elektro Maribor, 2. TE Šoštanj, 3. Elektro Primorska, ...6. RLV

ODBOJKA - ŽENSKE: 1. RLV, 2. Elektroprojekt-Ljubljana, 3. DSSS EGS, 4. TE Šoštanj

KEGLJANJE - MOŠKI: 1. Elektro Primorska, 2. TE Šoštanj, 3. Elektro Maribor, ...13. RLV

KEGLJANJE - ŽENSKE: 1. Elektro Ljubljana, 2. TE Šoštanj, 3. Elektrotehna-Ljubljana

ŠAH: 1. RLV, 2. Termoelektrarna Trbovlje, 3. Elektro Ljubljana, ...7. TE Šoštanj

STRELJANJE: 1. Rudniki rjavega premoga Slovenije, 2. Jedrska elektrarna Krško, 3. Elektro Maribor, ...5. RLV, ...17. TE Šoštanj

NAMIZNI TENIS - MOŠKI: 1. RLV, 2. Termoelektrarna Trbovlje, 3. Elektro Maribor, 4. TE Šoštanj

NAMIZNI TENIS - ŽENSKE: 1. Termoelektrarna Trbovlje, 2. Elektro Maribor, 3. Šoške elektrarne

MALI NOGOMET: 1. Rudniki rjavega premoga Slovenije, 2. TE Šoštanj, 3. Elektro Ljubljana, 4. RLV

RIBOLOV: 1. Toplarna Ljubljana, 2. RLV, 3. TE Brestanica, ...12. TE Šoštanj

BALINANJE: 1. Šoške elektrarne, 2. Elektro Primorska, 3. Rudnik urana Žirovski vrh, ...7. RLV

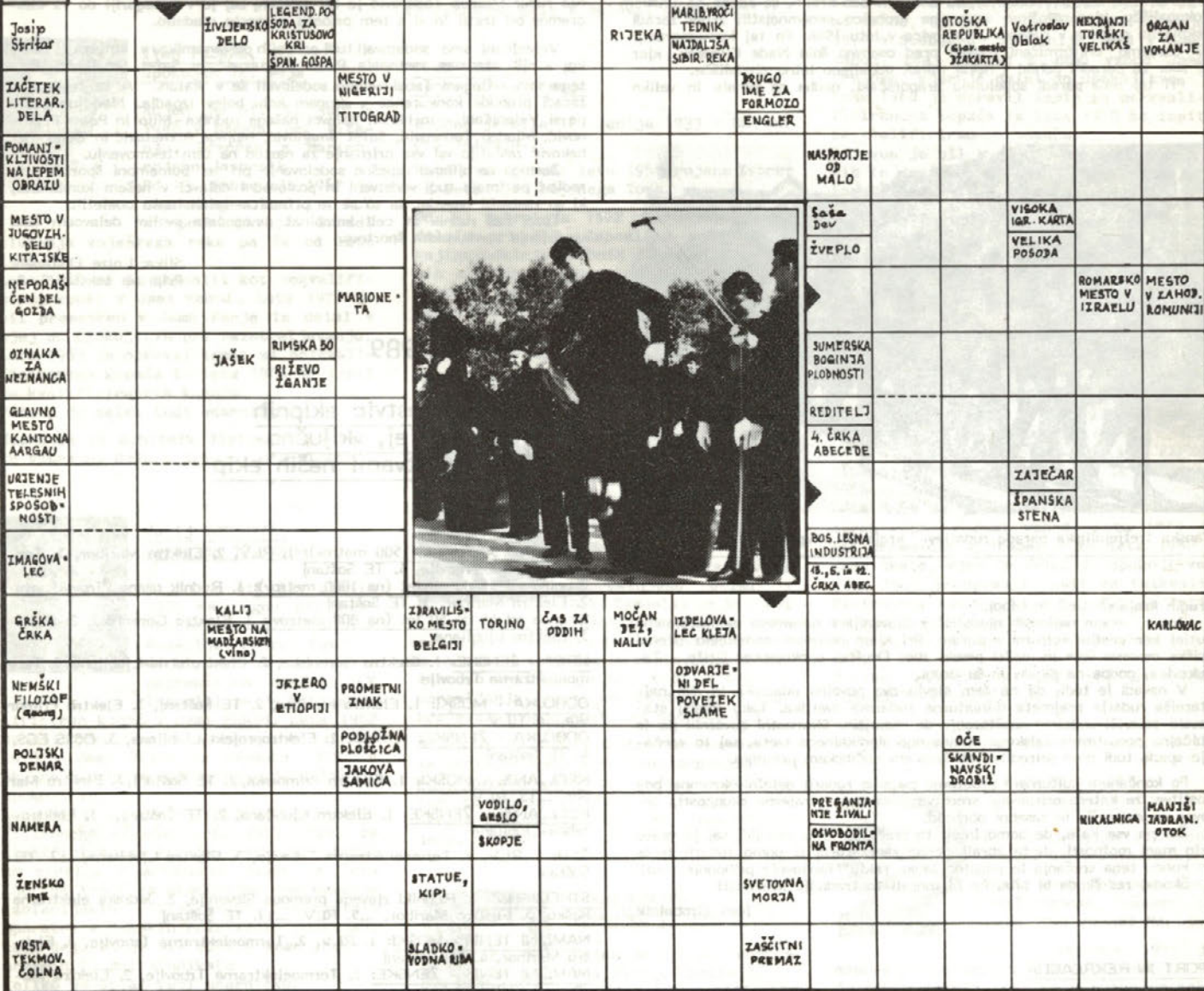
Več o Elektri 1989 - letošnjih športno-rekreacijskih tekmovanjih delavcev elektrogospodarstva in premogovništva Slovenije - prihodnjič! /Draga Lipuš/

Tretjejulijska nagradna križanka

Sestavil in narisal: LoM	ZDRAVILO ZOPER ŽIVČNOST	POLETNO OBUVALO	KRATICA ZA PRIPIS	HRIBOVITA POKRAJINA V SEVZAH. GRČIJI	PLEMENITA DOMAČA ŽIVAL	DEL RIBIŠKEGA PRIBORA	Ivan Tavčar
STALIŠČA, VIDIKI							
POTNI LIST							
ELEMENT DOKUMENTA			TIROLSKA REKA				TISOČINKA KILOVATA
			MUSLIMANSKI BOG				

3.

SLOVARČEK ZA POMOČ PRI REŠEVANJU • ARAD - mesto v zahodni Romuniji • ICUNG - mesto v jugovzhodni Kitajski • ILARO - mesto v Nigeriji • TANAN - jezero v Etiopiji

Rešite s svojim točnim naslovom pošljite v uredništvo Rudarja - Informatorja do 21. julija. Izmed pravnih rešitev bomo tri izžrebali in njihove avtorje nagradili s knjigami. /Uredniški odbor/